Դ. 1130 — 1889 ՄԱՐՏ 7 ՇԱԲԱԹ — 1306 ԲԻՇԱԿԻ 17 — ԳԵՐԻՆԱՅԻ ՍԻՆԻ

ՀԱՅՐԱՏԻ ՀԱՐԳԻՆ

ԱՂՕՆԷ ՖԻՇԱԹԼԱՐԸ

	12 ՀԱՄԱՐ	6 ՀԱՄԱՐ	3 ՀԱՄԱՐ
ՍԹԱՄՊՈՒԼ	140 ղրշ.	70 ղրշ.	40 ղրշ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէջխրկեր 20 ղրուշտան

ԱՂԼԻՊԻԱՅԷ ՄԻԼԻՈՆԷ ԹԻՒՃԱՌՈՒԹԷՆ ՍԱՐԱՖԻՆՔԷ ՎԷ ԻԼՄԻՆԷ

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ԳԱՂԱՐԱՊԱՏ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՇԱԹԼԱՐԸ

Լինի, Շնի վէ Ֆինէ սահիպէ 11ի 10ը. հա. » 3
Ֆիւնֆիւ սահիպէ 11ի 10ը. հա. » 3

Մէվատը նաֆիսայա տարը զէնուզէ։ Մէճմանէն գապուլ օլունմադ վէ սէրի Թիւրքիայան էվրաղ իստէ օլունի յանադ արը։

Խմբագրատէր, Պատասխանատու Գրագիր Կարապետ Սրապեան։ Հրատարակութիւն Հայոց Ազգային Տպարանի։ Գինը 20 ֆիրկայեան տարեկան։ Գրագիրներու մէվատոս հաղորդումներու կարգադրութիւնը սահիպ վէ մէտուլը ՏԻՊԱՐԱՆԻ ՀՈՍԱԿԻԼԻՆԱՆԱ մուրաճաաթ օլունա։

ՍԸՐՊԻՍԹԱՆ

Կէչէն ճումա կիւնքի թարիխլէ Բէյթ ատան եազըլըյոր։

Իմբէրաթոր Ֆրանսուա Ժոզէֆ՝ ֆէլէճէք սալը կիւնիւ (պու կիւն) էօրլէն վագթը գրալ Միլլանը դապուլ իտէճէք տիր։ Եէվմը մէգրիբատ գրալը միւշարէլկէհ իբրամէն պիր զիրաֆէթ քէշիտ օլունճադ վէ պուտնատ խարիճիյէ նազրը գօնմի Գալնօքի իլէ Մանառիսթան բէյնը վիւքէլաը Մ. Թիցա վէ Մ. Գալայ՝ հազրը պուլունճադլար տըր։ Գրալ Միլան՝ չարշէնպէհ կիւնիւ Բէյթ ատան հարքէմէլէ Վէնէնայա կիտէճէք տիր։»

* * *

Վիեննէ Թէլեգրաֆին իֆատէսինէ կէօրէ, գրալ Միլան իլէ հէյէթը Նիապէթ միւանրնատա սթիտէքի մուգատէլէնամէ ադամ օլունմըշ տըր։

1.—Գրալ Պիրինճի Ալէքսանտրին թալիմ ու թէրպիյէսինէ Գանունը էսասի ահրէտանրնա թէվիկրէն նէզարէթի օլունճադ տըր։

2.—Սայրզէ գրալիցա Նաթալիին Սըրպիսթանա ավտէմինէ միւատատ օլունմայճադ տըր։

3.—Գրալ Միլանրն սէրվէթը խուսուսիյէսի՝ մախտուտը ագրլըպալը օլունճայա գատար գրալը միշարէլէյհ թարաֆընատա խատրէ օլունճադ տըր։

4.—Էճնէպիլէրէ նիշան իթասը հուզուզը՝ գրալ Միլանա ատիտ օլունճադ տըր։

* * *

Պէլկրատատան իշար օլունըրդնա կէօրէ, էրբէանը հարպ բէյրիսի միրալայ Միսգօվիչ՝ հէյէթը նիապէթ ազատրնատ Ժէնէրալ Պէլիմարդօ վիչին վագթը յլա մէսուլիյէթի մուճիպ պիր հարքէմէտ պուլունտրը նը իտատա իթմիշ օլարընատան, պէյ էլերինէտ տուվէրօ իճրատ գարար լաշտրըրմըշ իլէն, գրալ Միլան թարաֆընատան էօնիւ ալընմըշ տըր։

Հէյէթը նիապէթ ազասը իլէ հէյէթը մէգրիբէնին նատպ ու թատին իթատիկի հէյէթը վիբէլա պէյնինէտ պազը իթիթֆամ գուհուրա կէլտիկի բիմվայէթ օլընը յօր։ Պազը շարիաա կէօրէ, հէյէթը նիապէթին չէրէֆինէ օլարագ քէշիտ օլունան պիր զիրաֆէթատ գրալ Միլան՝ իտարէի ագտաս իթատիկի սը բատա, Մ. Կարաչանին ալէյհինէտ պուլունարագ մուճամիլէյհ իլէ բատիրգալ ֆրգ ատրնա մէնատպ Մ. Թոսօրովիչին խարիճը վաթան օլորընը՝ սէօյլէմէյէ տիր։

* * *

Կէչէն բէնճէնպէհ կիւնիւ Սըրպիսթանրն Վիէննայի սէֆիրի Մ. Բէյթրէնէվիչ՝ խարիճիյէ նէզարէթինէ զիմէթիյէ Սըրպիսթան բէյնը վիբէլաը վէ խարիճիյէ նազրը Ժէնէրալ Սավա Կրուիչ թարաֆընատան ալընը թահրիրատը ուճուրիյէյի թէպլիղ էյլէմէյէ տիր։ Իշպու թահրիրատա, Աւսթրիա հագդրնատա այրընճա պէյլանը էֆքեար իսրիմէ յիպ ալէ ուճուրտ տէվլէթլէր իլէ ճէրէյան ի ատէն միւնասէպաթը մուհաֆազա ընա պէ զը իհթիմամ օլունճաղընատան պահո օլընմըշ տըր։

* * *

Գրալ Միլանրն ագրապասընատան Բուամանիալը բրէնա Գաթարժի՝ Սըրպիսթանատա հարիզ օլարը բիւմպէի ատքէրիյէ վէ սաիրէսէն իսմիթա էյլէտիկինի հէյէթը նիապէթէ պիր տիրմիշ տիր։

* * *

Սըրպիսթան թաթթը զրալիսինէ հուզուզը պուլունտրդրը իտատա ի տէն բրէնա Բիւէր Գարաեօրկէվիչ՝ պիր չօգ հաֆիթաբարատան պէրու Վիէննատա օլտրը հայտէ ալաֆիր մարտն 5ինճի կիւնիւ Զէմլինէէյէ վիբրուտ իտէրէք, գալրն բէտէրի օլան Գարատաղ բրէնսի իլէ միւլագաթ իմմիշ տիր։

* * *

Պուլգրէշ 15 մարտ.— Սըրպիսթան վուգուսթը ախիրէսի՝ գրալիցա Նաթալիէ բէք զիրատ թէէսիր իտէրէք, «Մրլան» կէրէք պէնիմ վէ կէրէք քէնտիսինն ֆէլաքէթինէ սէպեպ օլմըշ տըր։ Պէն քէնտիսինէ աֆվ իտէրիմ, վէ ճէնապը հագդրն տախի քէնտիսինէ աֆվ էյլէմէսինի բէճա իտէրիմ» տէմիշ տիր։

Հէյէթը Նիապէթին մէմուրը Մ. Վասիլիէվիչ՝ գրալիցանրն իգամէթի հագդրնատա դրալ իլէ հէյէթը նիյապէթի արատրնատա ագտ օլընան մուգավէլէնամէնին սուրէթինի քէնտիսինէ թագտիմ իմմիշ, վէ վաթանրնրն ասայիշ վէ ինթիզամընը արզու իտէր իսէ, չիմտիրիք Սըրպիսթանա ազիմէթինտէն կէրի տուրմասընը բէճա էյլէմիշ տիր։ Գրալիցա Նին միւշավիրլէրի՝ պու պապատ հիշ պիր թէճհիւատ պուլընմամասընը քէնտիսինէ թատիսիյէ իտէյօրլար։ Չիւնքի Սըրպիսթան Գանունը էսասիսի՝ գրալիցանրն Սըրպիսթանա ազիմէթինէ միւսաիտ տիր։

Պէլկրատ 15 մարտ.— Պէլկրատ մէթրօբօլիթլիկինտէն ազ օլունրպ նէքիլէն Մօսոյուատա իդամէթ իտէն Մ՝ենտէնեէօր Միշէլ Պէլկրատատա տա վէթ իտիրիշ տիր։

Պէլկրատ 15 մարտ.— Մաղհաբը աֆվ օլան Նիգօլա Բաշիչ՝ թէէկրարիա հէյէթը նիապէթէ պէյանը թէճէքքիւր էյլէմիշ, վէ եա սայր վէ եախոտ ճումա էրմէսի կիւնիւ Պէլկրատատա կէլէճէքինի պիլտիրմիշտիր։ Մուհաբիրլէյհ՝ Պէլկրատ չէհր էմնիլի կինէ նատպ օլունճադ տըր։

Վիեննա 14 մարտ.— Գրալ Միլանրն թէէկիը նէքա իմմիկի չարիաբը թէքգիպ օլունմըշ տըր։ Պու կիճէ Պէլկրատատան Սըրպ սէֆարէթինէ վիբրուտ իտէն պիր թէէկրաֆատա պունա տարը հիշ պիր շէյ տէնմէմիշ տիր։ (ՄէՏԷԼԷՐ)

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Մէսմաուրա կէօրէ, Պարսն տը հիրը՝ 26½ միլեան ֆրանգրն քիւլիէ ալմուն օլարագ կէօնէրիլմէսինէ տարը հիբրիմէթը Սէնիյէնին թէքլիֆինի գապուլ իմմիկինի, վէ ֆագաթ մէգրիբ քիւլէյէրին նազիրլար թէէրիքէրի մէսուլիյէթինի հիբրիմէթը Սէնիյէնին գապուլ իմմէսինի թէքլիֆ էյլէմիշ տիր։

Սրմոպոլտա օրունարդընա կէօրէ, Սըբ Ուրիքրնա Պլունի՝ գարիպէն Ա. Բրապի բաշա իլէ անընն զապիթէրէրինէն մէնիի պուլունարդլարը Սէյլան ատասընա կիտէճէք տիր։ Ապրապի բաշա՝ ճէզիրէի մէգրիբէնին նէմնաք հավասընատան շիքէատթէլ, սրգը (բրիմաթիզմ) խասթալրդընա միւգ թէլա օլարդընը պէյան, վէ Ինկիլթէրրա հիբրիմէթինին կէրէք քէնտիսինի վէ կէրէք արզ ատաշարդրը հավասը տահա ալէա պիր մէմլէքէթէ կէօնտրմէսինէ ըզհարը արզու էյլէմէքտէ իմիշ։

ՐԷՍՄԻ

Մարէյէ Նէզրէրէը ճէլլէ-ինդէն

Հէր սէնէ էմրաք սիմաթիմիզ ճէմաէթլինին թանդիմ վէ պիրէր նիսանխէտինին ամէպէի իւլեսի Շէհրիրիյէ արզ ու թաղտիմի՝ միւկէմմէլ էմր ու ֆէրմանը հիմայունը Մրիլիքանէտէն օլմասընա մէպնի, 301 սէնէսինին էմրաք սիմաթիմիզ ճէտ վէլի՝ սիրզա Վէրկի Իմանէթինտէն թանգիմ օլունարդը կիպի, 302 վէ 3 սէնէլէրինին ճէմաէլէրի տախի մուդատատ Թաղիսէի ճէլիրէի Մարիէէ լարգի ու իրհագ օյնան մա թահրիր վէրկի իտարէի ուսու միէսինտէն թէրիմիզ ու թանգիմ օլունմուշ տրը։

Պու ճէմաէլէրին միանէրիմիզին տան անլաշըլարդընա կէօրէ, 301 սէնէսի մարթնատան սէնէի մէրգումէ չուպաթը (փեռբ.) Նիհայէթինէ գատար պիր սէնէ զարֆընատա մէմալիքը մահրուսէի Շահանէնին թահրիրը էմրաքը իճրա օլընան Տէրսատաթի վէ պիրաը սէլասէ իլէ 25 միլայէթ վէ 2 միսիմաղիլ միթէսարրըֆիլրգլարտա միճէատտէն ինչա օլընան էմրաք՝ 57,295, վէ թաամիր իսրիէն էմրաք՝ 25,385, վէ միհրիբէդ օլան էմրաք՝ 5592, վէ միհնէտիսմ օլան էմրաք՝ 14,933, վէ 302 սէնէսի զարֆընատա ինչատթ՝ 44,720, վէ թաամիրատ՝ 23,505, վէ միհրիբէդատ՝ 2378, վէ միհնէտիսմատ՝ 9499, վէ 303 սէնէսի իչինտէ ինչատթ՝ 37,886, վէ թաամիրատ՝ 20,145, վէ միհրիբէդատ՝ 3544, վէ միհնէտիսմատ՝ 9147 ատէտտէն իպարէթ օլուպ, մէգրիբ սէնէլէրին հէր պիրինին ինչատթրլրա թաամիրատ վէ միհրիբէդատ վէ միհնէտիսմատը չու 3 սէնէ զարֆընատա 11,514 բարչա էմրաք եանմըշ օլարդը հայտէ, 139,801 բարչա էմրաք միճէատտէն ինչա օլունմըշ, վէ 33,579 գրմա էմրաք միճնէտիսմ օլարդը հայտէ տախի 69,035 գրմա էմրաք թաամիրատը իճրա օլընարդը անլաշըլմըշ, վէ պու տա քեաֆիէի ամալ վէ մէգասատը Սէնիյէի Միւլիւքանէլէրի իյմարը միւլք վէ պիլատատերիհը գիրբաէտատ վէ ապատ էմրը էհէմմինէ մասատուֆ վէ մասրուֆ օլան վէլիի նիմէթը պիմինէթիմիզ Բաութշահրմըզ Էֆէնտիմիզ հարրէթլէրինինն ան պէ ան էրդան վէ շարան պուլրուլմագտա օլան միւասատաթը պէնդատաթը վէ իրատատ թը մէքասիմատաթը Հիւմայունա լրընն ասարը խարիյէ վէ ճէլիլէսին ան պուլունմըշ օրմաղա, թէշէքքիւրէն վէ էլմաֆը Սէնիյէյի թահսանէն իլանը քէյֆիյէթէ իպթիսար գրընը։

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Պէրլուտ վիլայէթի մէքթուպճրը ղը՝ Եէմէն վիլայէթի մէքթուպճրը սապրզ Հասան Ֆահրի էֆէնտիյէ,

Միբրեանիի գատիմ ճէօմաթրնատան վէ մէքթէպ հուզուզը Շահանէ մէէզունլարընատան Թաշիկ էֆէնտիյէ բիմթպէի սալիսէ,

Մամուրէթ իլ Ագիդ (Թարբուտ) տախիրինատ Մալաթիա սանճաղը խանէտանրնատան Պէհէնի զասազը մահքէմէի պիտայէթ պաշ քաթիպի Վահիդատ Պէքիր էֆէնտի իլէ մերքեզը լիվա գապմի քէնէպէտինէն Նարալէօն էֆէնտիյէ բիմթպէի սալիսէ,

Սիվաս վիլայէթի պիտայէթ մահքէմէսի հուզուզ տաիրէսի բիրատի՝ Գոնեա վիլայէթի պիտայէթ մահքէմէսի հուզուզ տաիրէսի բէհինի Նիյազի էֆէնտի,

Գոնեա պիտայէթ մահքէմէսի հուզուզ տաիրէսի բիրատի՝ Սիվաս վիլայէթի պիտայէթ մահքէմէսի հուզուզ տաիրէսի բէհինի Նուրի էֆէնտի թէվքիլ պուլունմուշ տրը։

* * *

Բուս Բաղրիգիանէսի Մէճլիսը միւթէթիրիի աղասընատան Տիմիթրաքի Բասալի էֆէնտի թէպտիլէն Շնճի Մէճիսի,

Թէքիրտաղընատա մուգիմ Եունան գոնսոլոս վէքիլի Մ. Շարուսա 3ինճի Մէճիսի,

Բարիզտէ թատպ օլունան Մէճիլիս կապէմասը մուհարիրլէրինէն Մ. Ժորժ Տոռէ իլէ Ֆրանսա սթիրպասընատան ազգիտօր Օպրի Նաս զաթլարա կինճի Մէճիսի,

Գայսէրիյէ թէլեկրաֆ միւտիրի էսպագը Պէրպէրեան Ցարութիւն էֆէնտիյէ կինճի Մէճիսի,

Պէրլին սէֆարէթը Սէնիյէսի շաեսօրլիք խրատիմինտէ պուլունմուշ օլան Գարլրօրֆա 5ինճի Մէճիսի նիշանը իհսան պուլրուլմուշ տրը։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Վիլայէթը Շահանէնին պաղրաբրնատա մէսարիֆ միւտիրլէրի պուլրն տարը մարիմ օլուպ, պու կինէրատէ պիճիմէ վիլայէթ մէքքէզլէրինէ պիրէր մէսարիֆ միւտիրի թայինի, վէ պիրինճի սընֆընա 2500 վէ իրինճի սընֆընա 2000 վէ իւչինճի սընֆընա 1500 ղրշ. մաաշ վէրիլմէսի մուգաբրէը իտատի իշլիտիլմիշ տիր։

—Էսքիշէհիրնին հավա կազը իլէ թէնվիրի իշլիւն իմմիյազ ախտ իմմիշ օլան Խամիլ Հազգը էֆէնտի՝ միւատէթը մուայյէնէ զարֆընատա իշլէ թէշէպպիւս իմմէմիշ օլաղլա, տէբզիմօ իմմիշ օլարդը 1000 լիրա՝ պու քէրրէ զապթ իտիլմիշ տիր։

—Պէյօղլընատա Շուէտա վէ Նորվէկիա սէֆարէթխանէսինտէ շիմտիյէ գատար եալընը՝ Շուէտ պայրաղը չէքիլիպ, պու պայրաղն պիր ուճունատա եալընը՝ Նորվէկիա արմատ պուլրնմագտա իքէն, էվվէլքի կիւն պիրինճի տէֆա օյարագ Նորվէկիա պայրաղը չէքիլմիշ տիր։ Մէսմուաթա կէօրէ, սէֆիրը ճէտտատ Մ. Բիւէլէսքիօ՝ պունատան պէօղէ սրբատ իլէ պիր բազար Շուէտ, տիկէր բազար Նորվէկիա վէ իւչիւնճի բազար Տանիմարկա պայրաղը չէք սէյէ գարար վերմիշ տիր։ Մայիսմ օլարդը վէճճէյէ, Շուէտ վէ Նորվէկիա սէֆարէթի՝ Տանիմարկա հիքիմէթինին սախի սէֆարէթ իրատմէթինի իյֆա իմմէքտէ տիր։

—Շեհրիմիզտէ Ուիթալ նամ թիճարէթ էվինին սիրատրա շիպէսնտէ միւսթախտէմ պուլունան Մ. Մարէնկո նամ քիմէնէ՝ կէչէն ճումա էրթէսի կիւնիւ աղշամ իւսթիւ Պէյօղլունատա Գոնպ օրտոս թէատրոսը էգնիւնտէն կէչէր իքէն, կէօրէմէտիկի պիր չարխ՝ մէրդումէն արդասընանան գաֆարանա գուրշունը պիր պաղօն վուրուպ ֆիրար էյէմիշ տիր։ Մ. Մարէնկո՝ պազը եարբլրադ զարի ագբլ եէրէ տիւշմիշ օլմաղլա, տերհալ Տէլլա-Սուտա էճզախանէսինէ կէօթիւրիւրլա, բէք օ գատար թէհլիքէլի օլմայան եարասը պաղանմրդրը։ Ճարիհին քիմ օլարդը վէ պու խապատաթը նէ իշլիւն իճրա իմմիկի անլաշըլմամըշ տրը։

—Նէուշատրն պէյանընա կէօրէ, պիր եիւրէք խասթալրդընա միւպթէլա օլան Ժորժ Զայնին Նամընատա պիրի՝ կէչէն բէնճէնպէհ կիւնիւ Գարաթատա պիր խանտա հէքիմիք իմմէքտէ օլան պիր շարլատանա միւրաճաաթլա քէնտիսինի պազտրրմըշ տրը։ Մէրգում շարլաթան՝ խասթանրն եիւրէք աղրրը սրրի վիճուտնա պիր ազրը օլարդընը միշահէտ իտէրէք, պէօրիւք մահֆարլար իլէ պունրն էօնիւնիւ ալմայա գարար վերմիշ, վէ ագշամ թաամընատա 2 պիֆիթէք իլէ 7 եումուրթա եէմէսինի վէ 300 տիրհէմ Մարթէլ գօնեադը վէ 1 գրյէ էսկի շարապ իչմէգինի խասթատա թավսիյէ իմմիշ տիր։

Ժորժ Զայնին՝ իշպու աճայիպ հէքիմին թէրթիպինի նօգթասը նօգթասընա իճրա իմմիշ օլմաղլա, էրթէսի կիւն Պէյօղլունատա Կլավանի սօգաղընատա Լօրանտօ խանընատա մուգիմէ պուլունան գէրդդ արտաչընն խանէսինտէ վէֆաթ իմմիշ տիր։

Նէուշատ՝ իշպու վագատ Հագգինատա մէլմինին նազարը տիգգաթը նը տավէթ իտիրը։

—Սրմոպոլտան պէյանընա կէօրէ, Պուրկաղ ատասը սաքինէրինտէն Մ. Բ... նամընատա պիրինէ՝ պիր գաչ կիւն ագտէմ պիր մէքթուպ վիբրուտ իտուպ, պունատա Ատա վարօրլարընն քէօրբիւտէ եանաչագատա օլարդը տուպանն իւղերինտէրի տիբքանարատան պիրինէ 400 լիրա վազ իմմէսի վէ ագսի թագտիրտէ քէնտիսիյէ ղէվճէ վէ չօճուղընն գաֆլ ու թէէլի իտիլճէճ էյի պէյան վէ թէճտիտ իտիլմիշ օլմաղլա, Մ. Բ... Պէշիքթաշ բօլիս միւտիրիյէթինէ միւրաճաաթլա պէյանը շիքատէթ էյլէմիշ տիր։

—Կէչէն վետարվարը Ցինճր կիւնի չէհրիմիզտէ վէֆաթ իտէն Մապէյն թէրզիպաշրը Մ. Լէնա Տօմէնիկին վասիլէմնամէսի քիչատ օլընարդտա, եարլճրը վէ վէքիլը ուճուրը Մ. Բօլ Բարտա իլէ պաշ մագասարը Մ. Ատարէ Վաքիլինէ վէ թահսիրատը Մ. Մարգ օվիչ 500էր, իքինճի մագասարը Մ. Ագէրմի իլէ մաղազա ուշաղը Ժորժա 1000էր, վէ մաղազա նէն պաշ պէքճիսի համարձուտա 2000 վէ իքինճի պէքճի Յովհաննէսէ 300, վէ մաղազա միսմախտէմէրինտէն հէր պիրինէ 300էր ֆրանգ թէրը ու հիպա իմմիշ օլարը կէօրիւմիւշ տիր։ Միւթէվէֆան մուճամիլէյհին թէրմէլ սէրվէթի՝ 500,000 ֆրանգատան իպարէթ իմիշ։

—Պէրլին միւղէհանէսի միւտիրի Մ. Բօլիսս Լէսմիկ իլէ, Բէթէրս պուրկ պանգասը միւտիրի Մ. Օշէն Ֆարնօղօֆ վէ Բուսիա Մաղիսէ Նէզարէթի միւշավիրլէրինտէն Մ. Բասալօֆ՝ սիւն Տէրսատաթէթ կէլմիշ էլը տիր։

ԹԷԼԷՖՈՆ ՆԷՖՈ ԹԷՃՐԻՊԷՍԻ

Պանգը Օսմանինին Ֆիլիպէ շիւպէսի միւտիրի Մ. Կրօզիէնին եէկէնի օլուպ քէնտիսի տախի Պանգը Օսմանիստէ միւսթախտէմ պուլունան Մ. Էտուարդասյան՝ էվվէլքի կիւն Պէյօղլունատա Տէրվիշ սօղաղընատա մուդիմ պուլունաբաղը խանէտէ թէլէֆը նէֆս իշիւն կէօյսիւնէ պիր բէվօվէր սրդ մըշ իսէ տէ, գուրշուն գապուրկա բէմիքլէրինին իւզերինտէն կէչմիշ օլմաղլա, խաֆիֆճէ եարասանմըշ տրը։

Բէվօվէրին սէտասը իշիտիլմէճէ խանէ խալդը՝ Մ. Ասլանին օտասընա գօշմուշլար իսէ տէ, գարու քիլիսալ օլարդընատան իշէրիյէ կէրէմէ յիպ, պիր ապ սօնրա Մ. Ասլան քէնտիսի կէլիպ գարարը աշարդատա, պիր հէքիմ ճէպ իսիլէրէք եարասը պաղ լանմըշ տրը։ Մուսմաիլէյհին պու հարէքէթինին էսպապը հագգընատա մաիմամի եօղ իսէ տէ, գանն օլընարդընա կէօրէ, մուսմաիլէյհ՝ ազգ ու պագատան մատատա Տէրսատաթէթատ եալընրդ իդամէթ իմմէսի վէ պիր խալը միւսթէթ իդամէթ իմմիշ օլարդը Ֆիլիպէ չէհրինտէ նազը մէմուրիյէթ իմմէյէ մուվաֆֆագ օլամամասը ոէպէպլէյէ պու հարէքէթէ ճիւրաթ իմմիշ տիր։ Մ. Կրօզիէ՝ սիւն Ֆիլիպէտէն Տէրսատաթէթ կէլմիշ տիր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Բարիզ 16 մարտ

Ամիրալ Գրանց՝ պահրիյէ նազրը նատպ օլընմըշ տրը։

Բարիզէն պազլրճա պանգալարը տիրէքթօրլարը՝ տիւն վէ պու կիւն մալիյէ նէզարէթի տարէոնտէ ադտր իճթիմա իտէրէք, Գոնթօար տ'Էսգանթ պանգասընը եէնտէն սբրատանա զօյմագ իւզրէ իմթիխաղը լազմ կէլէն թէտատիր ու վէսաֆթի թահրը թէտգիգ վէ միւզաքերէյէ ալմըշլար տրը։

Պերլին 16 մարտ

Իմբէրաթոր Կէյսէր՝ պու կիւն հուզուրընա էանֆլար թարաֆընատան պիր հէյէթը մէպուսէ գապուլ իտուպ, զայէմ սուլճնայանէ պիր նութգ իրատա իմմիշ տիր։

Բէթէրսպուրգ 16 մարտ

Աւսթրիանրն Սըրպիայը թահրը իշղալինէ ալմաղ նիյէթինտէ պուլունընը՝ տիր զուհուր իտէն չայիտա պազը կազէթալար բէք զիյատէ հիտատէթ կէօսթէրիյօրլար։

Մէհֆիրը ըսմիյէտ իսէ սիքինէթ պէրքէմալ օլուպ, օրատա զանն օլընարդընա կէօրէ, Բուսիա՝ Պուլկարիսթանրն ուճուրը տաիխիրիյինէ միւտաիսէլէտտէն տայմա իսթինքեաֆ իմմիշ օլարդընատան, տէվլէթ միւշարէլէյհանրն պու հարէքէթի՝ չիմտի Աւսթրիայը Սրպիսթան հագգընատա եօղէ պիր մուամէլէտտ պուլունմաղա մէճպուր իսիյօր։

Բարիզ 17 մարտ

Պու կիւն Թուր չէհրինտէ քէշիտ օլընան պիր զիյաֆէթատ Ժէնէրալ Պուլանժէ պիր նութգ իլրատ իտուպ, պունատա զուաֆայա համի վէ հուրրիյէթը վիճատանա բիրէքքեար վէ գավի պիր հիբիմէթի օլան վէ «բարլըմանթ արիզմ» ուսուլինտէ օլմայան պիր ճիւմհուրիյէթէ սատագաթ վէ ուպուտիյէթի օլտրընը պէյան ու թէէյիտ իմմիշ, վէ հիբիմէթը հաղրբէ ֆրգասընը՝ քէնտի բօյնթիդան խօսպիսանէ վէ ճէվրբէարանէսիյէ քէնտիսէնէ սօսթմըշ վէ էրբրագանտրմըշ օլարդը մուհաֆազաքերլրը տախի էօյէ պիր ճիւմհուրիյէթէ իյթիրաք ու իմմիհագ իտէճէքլէրի նի արզ ու պէյան էյլէմիշ տիր։

Բարիզ 18 մարտ

Ամիրէճէ թասֆիրէ ուճուր (ալ քիտասիօն) վուգու պուլմագ իչիւն, Գոնթօար տ'Էսգանթ պանգասընա էվվէլճէ թէէլիմ օլընան 100 միլեան ֆրանգատան մատատա Ֆրանսա Պանգասը իլէ Բարիզին պայրճա պանքէրլէրի թարաֆընատան Գոնթօար տ'Էսգանթին թահրը էմրինէ եէնիսէն 40 միլեան ֆրանգ տահա վազ օլընաճադ, վէ պատէ հու եէնի պիր Գոնթօար տ'Էսգանթ պանգասը թէչքիլ իտիլճէճէք տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգ Ա.ժեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի՝ Իւսկիւտար Ս. Կարապետ քիլիսէսինին քարոզիչի միսսիոն Գեր. Տ. Յարութիւն եպիսկոպոսին խասթալրդընը նազարը տիգգաթա ալարագ Ս. Երուսալէմ պատուիրակարընատան Մարկոսեան Գեր. Տ. Մամբրէ եպիսկոպոսը քիլիսէի մէգրիբէ մուվազգաթէն քարոզիչ նասպ էրէմիյ օլմաղլա, բուհանիմ մուսթաֆիէյ՝ Մեծ Պահք միանապէթիլէ բազար ագշամարը Ս. Կարապետ քիլիսէսինտէ քարոզ սէօյլէմէկէ պաշլամըշ տրը։

Մուրատեանց Տ. Մէրքիսեդէկ Սրբազան հազրէթլէրի տիւն Իւսկիւտարա Պէրպէրեան վէ Մէպուրեան մէքթէպլէրինի զիյարէթ իտէրէք, թալեպլէր իճրատ թէէվիգաթ վէ նէսայիհ էյլէմիշ տիր։

Տիւն Իւսկիւտարա Ս. Կարապետ քիլիսէսինտէ, Մամիկոնեան սատէթլու Մրքայէլ էֆէնտինին դայրն բէտէրի միւթէվէֆա Անտոն էֆէնտու Արթինօֆրն ճէնազէ ալայը մութանթան պիր սուբհթատ իճրատ օլընրդ, պիր խայրի ահիպպա վէ էհալի հազրը պուլունմիշ տրը։

Իշպու ճէնազէ ալայրնա Մարկոսեան Գեր. Տ. Մամբրէ Սրբազանի իճրատ ըրիսաէթի իտուպ, Շիրճեեան Գեր. Տ. Իգնատիոս վէ Աբշարունի Գեր. Տ. Յովհաննէս վարդապետլրը վէ Երիմի գատար բարազ մէվճուտ պուլունմըշլար տրը։

Ս. Երուսաղէմ պատուիրակը Ե. Բէյցեան Գեր. Տ. Գէորգ վարդապետ իլէ Մայր Եկեղեցի աւագերէցի Արժ. Տ. Սուքիաս քահանայ եապը սրբազան թրլյա ճէնազէնին արգասը սրբա եիրիմիշլէր տիր։

Գեր. Տ. Մամբրէ եպիսկոպոս՝ պիր մէրսիյէ ոէքուլիրիպ, միւթէվէֆանրն թէրճէմէի հալինի նազլ ու թարիֆ իմմիշ վէ խսթիրահաթը բուհը իչիւն իճրատ թէմէննիյաթ էյլէմիշ տիր։

Ճէնազէ Իւսկիւտար գապրիսմանընատա տէֆն օլընմըշ տրը։

Մայր Եկեղեցիին Դպրաց Դասընա ախտ պազը էմրաք սէսէլէլէրինին պու քէրրէ հիսանիւ սուրէթատ թէսվիյէբէպիր օլտրը մաէլմէմնուն իչիտիմիշ տիր։

Բաթրիգխանէնին էսքի էմէքտաշլարընատան օլուպ պիր միւտաէթատէն պէրու խասթա պուլունմագտա օրան եասագճը Սարգիս աղբար պու քէրրէ վէֆաթ իմմիշ տիր։

ԱՍԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԼՍԱՐԱՆԸ

. . . Տէր,

Ասիական Ընկերութեան Տնօրէն խորհուրդս կը խնդրէ Ծանուցանել, Զեր ապգօղուտ թերթին միջոցաւ, որ Բերայի Ցունաց Սիլլոգոսին մէջ մարտ 12/24ին տեղի ունեցեալ Լսարանը յետաձգուած է մարտ 19/31ին.

Բանախօսութիւնք պիտի սկսին ի ժամ 8½ ըստ Տաճկաց։

Ընդունեցէք, . . . Տէր, մեր շնորհակալեաց հետ խորին յարգանաց հաւատաքն.

Ի դիմաց Տնօրէն խորհրդոյ
Ասիական Ընկերութեան
Ատենադպիր Վ. Ատենապետ
Պոլս Դ. Քէրէսթէճեան Ցունէ. Արքունի
Կալամ, 7/19 մարտ 1889

ԳԱԹՐԷ

Պատատէքի սէրնամէ իլէ Թիւրքճէ «անսիգլօբէտի» եանի քիւլիյաթը լուզամը հավի պիր մուֆասսալ լուզամ քիթապընրն պիրինճի ճիւզի՝ պու քէրրէ Օսմանլը քիմիասէր վէ մամիպատրար Գապպար էֆէնտինին էսէրը հիմմէթի ու զայրէթի իլէ քէնտի մամիպատասընատա թապ վէ մէյմանը իմիիշարէ վազ օլընմըշ տրը։

Մուգատէմէսինտէ պէյան օլընարդը իւզրէ, պու էսէր՝ ճիւզ ճիւզ նէշր օլընարագ իւչ սէնէտէ խիտմատ պուլաճագ վէ պէհէր ճիւզի 40ար բարայա սաթըլաճագ տրը։

ՀԱԼՐ. ՀԱԶԸՐ

ՏԷՎԼԷԹԼԷՐԻՆ ԱՀՎԱԼԸ ՏԱԽԻԼԻԹԵԼԻ ՎԷ ԽԱՐԻՃԻ ԲՈԼԻԹԻԳԱ

Ա.

Էկէր կազէթաճըլարքն՝ քէնտի միշ-թէրիլէրինի, վէ վուգուաթքն տա կազմէթաճքլարը ալտաթմատրը պիր զէ-ման արանքր իսէ, օ տա 1889 սէնէ-սինին հիւլուլինտէն պէրու միւռուր ի տէն իքի այ տրր տէյէպիլիրիզ։

Եէնի սէնէ միւնասէպէթիլէ, էվրօ-բանքն ահվալը ուժումիսէսի հագգընտա եազտրդրմրզ մէգալէլէրտէ, Իթթիֆագը Միւսէլլէ» իլէ—պու Իթթիֆագա մու-գապիլ պիր մուվազէնէ հասրլ Իթմէք զայրէթինտէ պուլունան—Ֆրանսա վէ Բուսիա Իթթիֆքինքն՝ եէքտիկէրինէ գարշը ինրաղ Իթտիքէրի վավսէթի խ-ղահ Իթմիշ խտիք։

Ֆագաթ՝ Էլէ+Բրէ+ ասրը տէնմէկէ չա-յան օլան պու ուէհրին սոն չարէէկինտէ՝ մուգուաթ տախի՝—կիւա էլէքթրիգ թէէսիրինէ թասի իմիշ կիսի—ֆէվ-գէլլասէ պիր սիբրթլա եէքտիկէրինի թասագիսլ Իթմէքտէ տրր։ էսքի զէման-լարտա սէկքի նրսֆ ասրտա զուհուր Իթմէյէն վէգտիի միհիմմէ՝ չիմոի իքի ի-ւշ այ զարֆքնտա զուհուրեաֆթէ օլը-յօր։ պէտյիւք պիր ալիմին ուէտիկի կի-սի՝ չիմոի «ինանալար վէ միլէթլեր եա-ջամայօրլար։ քէնտի քէնտիլէրինի եօ-րույօրլար»—Իչթէ պուէնն իչին տրր քի –եէնի ուէնէ միւնասէպէթիլէ էվրօ-բա բոլիթիգասրնը թէտգդ Իթտիկիմիզ զէմանտէն պէրու հէնուզ իքի այ կէջ-միշ իքէն– ահվալը ուժումիսէ հագգընտա եէնի պիր մէգալէ եազմագ մէճպուրի-յէթինտէ պուլունը յօրրզ։ միւթէվէ-ֆա Գօնթ տը Պէօսթին՝ (Ալսթրիա-նքն Ալէմանիա հիւքիմէթի Իթթիֆա-գընտան թարտ իտիլէսի իլէրինէ) թէ-թէվվիւհ Իթմիշ օլտրը «Ա՛ռթրգ էվ-րօբա գալմասը » սէօզլէրինին նէ-թիճէսի օլմասը տրր քի, չիմոքի զէ-մանտա իքի այ էվվէլքի էվրօբա՝ իքի այ սօնրաքի էվրօբայա պէնզէմէմէքտէ, մէ իքի այ գատար ուֆագ պիր միւտ-ալիթտէ, հէման էվրօբանքն հէր ճիհէ-թինտէ՝ ուժումի բոլիթիգանքն սուրէ-թը ճէրէյանընճա թէէսիրի կէօրիւ-էպիլճէք տէրէճէտէ միւհիմմ վագտա-լար զուհուր էյէմէքտէ տրր։

Ֆիլհագիգա՝

Ֆրանսատա՝ էվվէլա ատլիյէ նագրրը-նքն, վէ իքինճի տէֆա տախի թէքմիլ ֆիօքէ գապինէթօսրնքն իսթիֆա իթ-մէսյէ իքի տէֆա պուհրանը վիքէ-լա զուհուրի, վէ Լիկ տէ Բաթրիօթ ճէմիյէթինին տաղրթրզմասը, վէ տիւգ տ'Օմալքն Ֆրանսայա ավտէթինէ միւ-սատէ օլընմասը։

Իթալիատա՝ Մ. Գրիսբրինին՝ Մ. Մայ-յիանինին եէրինէ Մ. Բէրտծի վէ Կը-բիմալտիի գապինէթօյա խտիալ Իթմէ-սիյէ տէ քէնտի մէվգրքնը թահքիմ ի-տէմէմէսի իւզէրինէ՝ պուհրանը վիքէ-լա զուհուրի, վէ ազասրնտան իւշիւ եէնի օլմագ չարթրյա եէնի պիր գա-պինէթօ թէչքիլ օլընմասը։

Ալսթրիատա՝ արշիտիւգ Բիւտոլֆքն թէլէֆը նէֆս Իթմէսի, վէ պու վագա-անքն՝ Ալսթրիանքն ահվալը տախիլիյէսի իւզէրինէ օլան թէէսիրի։ Մաճառիս-թանտա ասքէրի նիզամնամէ մէսէլէսի ուէպէպիյէ թիյա գապինէթօսրնքն տիւ-չար օլտրը միւշքիլաթ, վէ Ալսթրիա-նքն Պալգան բոլիթիգասրքն թէտա-տիւֆ Իթտիրի մանիալար։

Բուսիատա՝ Աչինօֆ հատիսէսինին Սլավ էֆքեարը ուժումիյէսի իւզէրինէ հասրլ Իթտիրի թէէսիր։ վէ Բուսիանքն —պու քէրրէ էաքի Իսթիգրաղլար թահ-վիլաթքը թէպտիլ Իթմէք պէհանէպի տէ օլմայարագ—եէնի պիր Իսթիգրաղ ագար թէէպպիսիսնտէ պուլընմասը։ վէ պա խուսուս կազէթալարքն պու իս-թիգրաղտան պահա Իթմէյէրի մէն Ի-տիլմէսի։

Ինկիլթէրատա՝ Իրլանտա մէսէլէսի-նին (Բարնէլ մէքթուպլարքնքն սահ-թէլիկի անլաշրլմասը իւզէրինէ) եէնի պիր հալ քէսպ Իթմէսի, վէ թէտարի-քէաթը պէրրիյէ վէ պահրիյէ մէսէլէլէ-րինին Բարլամէնթատա մէվգրի միւզա-քէրէյէ վազ օլընմասը։

Ալէմանիատա՝ բրէնս տը Պիզմարգ ի-լէ տիւմէնէլրի արասրնտաքի ըէգապէ-թին քէսպը չիտէթ էյլէմէսի։

Սբրպոսթանտա՝ գրալ Միլանքն իսթի-ֆա Իթմէսի, վէ Մ. Բիսթիչին մա-նէվի ըիյասէթի թահթրնտա պիր հէյէ-թը նիյապէթ թէչէքքիւլ էյլէմէսի։

Բումանիատա՝ Պրաթիանս գապինէ-թօսրը հէյէթինին թահթը մուհաքէմէյէ ալընմասը, վէ Բուսիա թարաֆտարը օ լան մուհաֆազաքեար ֆրգասրնքն կիթ-տիքճէ քէսպը նուֆուզ Իթմէսի։

Իչթէ պիթիւն պու ահվալ՝ էվրօբա-տա էյլէ պիր հալ հասրլ խոյօր քի, եէնի պաչատան թէտգիգյէ՝ բոլիթիգա իւզէրինէ հասրլ իտէճէկի թէէսիրի թախմինէ չալընճագ ֆիտէտէն խալի ատտ օլընմասը։

* *

Պիրինճի Նաբօլէոն՝ «Էվրօբա բոլի-թիգասրնը պիր քէմէր ատտ իտէր իսէք, պունքն նօգթաի թազոիմի (էվ ոը Լ–Ռ) Լէհիսթան մէսէլէսի տրր» տէր իտի։ Շիմոի Լէհիսթան մէսէլէսինի հէման պիթիւն ալմ ունութմշ տրր։ ֆագաթ Իթիրաֆ Իթմէկէ մէճպուրրզ քի, բոլիթիգա-նքն չիմոքի հայինտէ տէ Նաբօլէո-նքն վաթանը օլան Ֆրանսանքն իս-թիպալի՝ Էվրօբա բոլիթիգասրնքն նօգթաի հալլի հիւքմինի ալմշ տրր։

Թարիխի թաղիի մէրազլրլարը պի-լիրլէր քի, Գիւվիկ նամ Ֆրանսզ ալիմի՝ անճագ մաղարալար իչինտէ պուլրնան պիր գաչ քէմիք բարչարը-նա պագարագ, սու թուֆանքնտան էվվէլ եաչայան վէ չիմոի հիչ էմսա-լի պուլընմայան հայվանաթքն ըէսմի-նի չէզմշ իտի քի՝ պիլանէրէ վուգու պուլան քէչֆիյաթ՝ մուտահիլ յհէն թախմինանքնքն տօղրու օլտրքնը կէօսթէրտի։ բոլիթիգատա տա հա-լը հաղրա պագարագ, իսթիգայա-լէ ատտ օլան իհթիմալաթը —հազի գաթա բէք եազքն պիր սուրէթտէ—քէչֆ Իթմէք միւմքին տրր։ ֆագաթ պունքն իչիւն Գիւվիկէնին թախմի-նաթքնքն էսասը օլան «Էդէլրէ՝ եանի թախմինաթա մէտտար օլտճագ մու-հագդագ պիր հալէ լիւզում վար տրր, վէ բոլիթիգանքն չիմոքի հա-լինէ նաղարէն, պիր մուհարրիր պու էսասը Ֆրանսա իչէրինտէ արատա-ղա մէճպուր տրր։

Արշիմէտ՝ «պանա տայանաճագ պիր նօգթա կէսսթէրինիզ, սիզէ տիւն-եայը գալարրրքն տէր իտի։ չիմոի պիր բոլիթիգա մուհարրիրի տէ «Պա-նա Ֆրանսանքն տախիլի ահվալինին, վէ տէվէթը միւշարէլէյհա իլէ Ալէ-մանիա արասրնտաքի իսթիրաֆքն նէ օլաճաղրքն սեօրլէյինիզ, 100 սէնէ սօնրա էվլրօանքն նէ՞ հալտէ պուլը-նաճաղրքը սիզէ թային իտէպիլիրմ» տէյէպիլիր։

Ֆիլհագիգա պիր ասրտան պէրու Ֆրանսա՝ ուժում էվրօբատա բոլի-թիգա վէ ֆիքրլէր —եանի հէմ տէվլէթլէրին եէքտիկէրլէրի իլէ օլան միւնասէպաթը, հէմ տէ քէնտի տա-խիլի իշլերի— իւզէրինէ էօյէ պիր թէէսիրի մուճիպ օլմագտա տրր քի, ուժում բոլիթիգա ալէմի-նին —վէ բոլիթիգա ալէմինտէն զի-յատ՝ ֆիքրը պէչէրին թէրագդ-յաթ վէ թէհավվիւլաթքնը թէտգդ-իտէն ֆէյլէսօֆլարքն—նաղարը տիգ-գաթը պու նօգթայա ինհիսար Իթ-մէքտէ տրր։

Ֆագաթ Ֆրանսանքն՝ 5 սէնէ 10 սէնէ սօնրա տէյիլ, 5—10 այ սօնրա պիլէ նէ՞ օլաճաղրքը թախմին Իթմէք միւմքին տէյիլ տրր։

—Նի՞չուն։

Զիրա Ֆրանսանքն պիր ասրտան պէրու պուլունտրդը հալ պիր միլէ-թին թաղիի սուրէթտէ եաչամասը-նա վէ թաղիի սուրէթտէ թէրագդ-վէ եախսա թէտէնին– Իթմէսինէ թէչպիհ օլընմամագ։ Ֆրանսա պիր ասրտան պէրու բէք պէօյիւք թէ-րագդրյաթա –վէ պու թէրագդ-յաթի արասրնտա– պիր գաչ տէֆա լար տա բէք պէօյիւք մուսիպէթլէրէ տիւչար օլմոչ տրր։ Ֆագաթ նէ՞ օ թէրագդրյաթ, նէ՞տէ օ մուսիպէթ-լէր թաղիի պիր հալին նէթիճէլէրի տէ յիլ իտիլէր։ Ֆրանսա պիր ասրտան պէրու «ղէմանա թէգատուսմ իտեէք» (–ՌԷԷ+ Ի+Ր ԼԷ Ռ–) եա-չամշ տրր։ պու կիւն 19ընճը ասրրտա պուլընրյօրրզ։ պու արատա էվ-բօրատա՝ թէրագդրյաթ նօգթաի նաղարքնտան 18ինճի եախսա 17ինճի ասրքն հալինտէ պուլքնան միլէթլէր տէ վար տրր։ –պունլար կէերույէ դալմշ օլան միլէթլէր տրր։ Ֆագաթ Ֆրանսա 21ինճի եախսա 22ինճի ասրը մէյտանա կէթիրմէք իսթէմիշ, վէ իչթէ չիմոքի 19ընճը ասրը՝ պու արզուունքն արգասրնտան գօչալագ կէչիրմիշ տրր։ Ֆրանսանքն տախիլի էօսրիւնիւն թաղիի պիր հալտէ տէ-վամ Իթմէմէսինին սրրրը պու նօգ-թատա տրր։

Օգուսանլարրմրզտան պաղրը պէլ-քի «տահա էյի եա։ մէքթէպտէ չօ ճուդլարքն իքի սընրքի պիրտէն աթ-լատրգլարրքը կէօրիւր իսէք մէճնուն օլմազմրյը՞զ։ Ֆրանսա պիր ասրտա իչ ասրլրզ դատար թէրագդ Իթ-միշ։ ֆէ՞նա մը» տէյէճէքլէր։

Խալը՞ր, պու թէչպիհ տօղրու տէ-յիլ տրր։ կէրէք գուվվէթլի պիր թահսիլ, կէրէք գուվվէթլի պիր թէ-ղա մէճպուր տրր։

Ֆագաթ անքն տա պիր գուսուրը վար իսի։ «էէր նէ՞ օլուր իսէ օլ-սուն ասպիչի մուհաֆազա իտէլիսն» տէյօր իսի։ Լուի Ֆիլիբին զէմանքն-տա, Ֆրանսա տ'նիլէն միւլքին՝ Նա-բօլէօնքն տէլալէթիլէ Մօռգուայա գատար կիթմիշ օլան Ֆրանսզ միլ-էթինին վաթանը օլտրզնը ունութ մամագ լազմ կէլիր իսի։ Լուի Ֆի-լիբ պուրբաբնը նագարր տիգգաթա ալմատը։ Ինկիլթէրա իսթիֆագքը՝ էէր նէ օլուր իսէ օլսուն՝ մուհաֆա-զա Իթմէք արզուսը, Ֆրանսա հիւ-քիւմէթինէ գարա իլզէրինտ։ Ինկիլ-թէրքանքն պիր վէքիլի հիւքմինի վէրմիշ իսի։ տիւգ տը Մօնբասիյէ-նին Սպանիա բրէնպէրինտէն պիրի իլէ իզտիվաճը իսէ, Ինկիլթէրա Իթ-թիֆագքը տա թէհլիքէյէ գօյտը։ պունքն իւզէրինէ Ֆրանսա եաղնը-զ գալը յօր իսի։ Թիէր կիպի, Օտիլօն Պարրօ կիպի միւգթէտիր առատմար պու հալին թէհլիքէսինի Ֆրանսզ լարա իրաէ Իթտիլէր։ իչթէ պունքն իւզէրինէ 1848 ճիւմհուրիյէթի թէ-չէքքիւլ էյլէսի։

Ֆագաթ Զօլանքն տէտիկի կիսլի «Ֆրանսզ միլէթինին տամարլարքն տա պու գատար արրզզ գէ՞ալլըզ գանը» վար իսի։ Նաբօլէոնքն եատի կեարլարը տա՝ միւմքին տէյիլ՝ խա-թրրարքնտան չզգամայօր իսի։ Իւ-չիւնճիւ Նաբօլէոն բէխը ճիւմհուր ինթիիսագ օլընար։ Նիհայէթ ի-քինճի իսբէրաթօրրզ թէչէքքիւլ Իթտի։ Նաբօլէոն՝ Ֆրանսզլարը իշ զալ Իթմէք իչիւն, տախիլի մէսաիլ թէրք իլէ, խարիճի պէօյիւք պէօ-յիւք թասավվուրաթլա էֆքէարը ուժումիսէյի պիր զէման էյլէնարէ-պիլտի։ Ֆագաթ պու հալ ուզուն միւտատէթ տէվամ իտէմէզ իսի։ տա-խիլի միւշքիլաթ կիթարքճէ թէգա-յիւտ իտէյօր իսի։ միւշարէլէյհ—էֆքէարը ուժումիսէյի խարիճի բո-լիթիգա իլէ մէշղուլ Իթմէք մէսէ-քինտէ տէվամ իտէրէք— Բրուսիա մուհաբէպէսինի չզգարտը։ Ֆագաթ պու մուհարեպէ Սէատ մաղլուպի յէթինտէ գարար գըլըզ, Նաբօլէոն իլէ պէրապէր Ֆրանսանքն պահթրը տա գարարթմտը։

Բուսիա իմբէրաթօրը Նիգօլա «Ֆը-ըանսա էօյէ պիր միլէթ տրր քի, նէ սէրպէսթ, նէ տէ էսիր օլաճա-ղընը պիլիր» տէր իսի։—պիր ասրլրզ Ֆրանսա թարիխի թէտգդ իտիլիր իսէ, պու սէօզլէրին պիթիւն պիթ-թիւն եանրզ օյմատրզընը իթիրաֆ Իթմէք լազմ կէլիր։

* *

Ֆրանսանքն ահվալը ուժումիյէսինի ֆէլսէֆէ նօգթաի նաղարքնտան թէտ-գդգ իտէնիլիր, պիր ասրտան պէրու Ֆրանսզ միլէթինին աթիտէքի իւշ հալ արասրնտա իշթիղալ Իթմիշ օլ տրզընը կէօրիւրլէր։

Պիր միւտատէթ «ահվալը տախիլի յէնին իսլահը՞, բարլամէնթօ ուսու-լինին թէվսիի՞» տէյու նիտա իտիլ-միշ տրր։

Ֆագաթ բարլամէնթօ ուսուլի թէվսի իտիլէ իտիլէ էօրէ պիր հալէ վասրլ օլընմրզ տրր քի, տախիլի մէ-շաղիլին քէսրէթի, վէ հէր քէսին իչէ գ արրշապիլէսի՝ խարիճի բոլիթիգ-յա մանի օլարզը կէօրիւմիւշ տրր։ —պունքն իւզէրինէ «ինթիգա՞մ, ին-թիդա՞մ» տէնիլիրէք, պիր ադ կէրի-յէ տօղրու ավտէթ իտիմշ տրր։

Պու իքի հալ արասրնտա իւշիւնճի պիր գուվվէթ օյատ իւզրէ պիր տէ Ֆրանսզ միլէթինին ասքէրի բոլի-թիգայա օլան մէյլի վար տրր, Ֆը-բանսզ միլէթի՝ «ինթիդա՞մ» տէյու նիտա իթտիքճէ, հէր վաղթ՝ քէն-տիսինէ խարիճի բոլիթիգալը կէօս-թէրիպ, պու բոլիթիկատա պէօյիւք պէօյիւք մուվաֆֆագ իսէթլէր իքիմ-սապը իհթիմալինի իրաէ իտէն պիր զամ նասրլ օլտա զուհուր Իթմիշտիր։ —պու զամ՝ պիր զէման Պիրինճի Նաբօլէոն, տահա սօնրալարը Իւշին-ճի Նաբօլէոն, վէ չիմոի տէ ժէնէրալ Պուլանժէ օյմուշ տրր։

Ֆրանսանքն պիր ասրլրզ թարիխի կէսսթէրիյօր քի, մէմալիքը մէգքիւ-րէ տախիլինտէ եօգարրտա թատ-տատ Իթտիկիմիզ իւշ հալին հիշ պի-րի տէ գամի սուրէթտէ եէրլէշէմէ-միշ տրր։

Պիր ասր զարֆքնտա՝ եէտի պաչ-գա պաչգա իտարէ ալթընտա եա-չամշ օլան Ֆրանսզ միլէթինին հէր 16–17 սէնէտէ պիր տախիլէն պիր միւշքիլաթա թէտատիֆ Իթմէք՝ բոլիթիգատա հէման տարրը մէսէլ հիւքմինի ալմշ տրր։ — Միթթէվ-ֆա Լիթրէ պու հալի կէօրիւհի հի-հէթլէ, «1885 ինթիիսագաթնտա տիգգաթ իտինի՞զ» տէմիշ իտի։ Ֆիլ-հագիգա, 1885 ինթիսագաթնտա գրալրզ վէ իմբէրաթօրրզ թարաֆ-տարանը, իւմիտ օլընան տէրէճէնին ֆէվգրնտա պիր էքսէրիյէթ գաան-մըշար տրր։ վէ անտէն պիր գաչ սէնէ սօնրա տա՝ ըրէնսէրին նու-ֆուզը արթմագ իւզրէ օլտրզը միւ-շահէտէ իարիմշ տրր։

Բրէնսէրին նուֆուզը արթմասը «ինթիդամ» արզուսընա տօղրու պիր մէյլան իսի։ ժէնէրալ Պուլանժէ՝ պու մէյլանը կէօրիւնճէ, Ֆրանսա-տա իշ կէօրմէք զէմանը կէլմիշ օլ-տրզընը անլատտ։ վէ ինինչ՞ արզու-սընա գարշը «ոոէրլ+ արզուսընը չը-գարտը։

Իչթէ Պ–ԼԱՆԺԷՆ թարիխի –ֆի-լոսֆի նօգթաի նաղարքնտան– պուն-տան իպարէթ ատտ օլընապիլիր։

Պիրինճի Նաբօլէոն, վէ իւշիւնճիւ Նաբօլէոն նէ եօլտան էիւրիւմիշլէր իսէ, պու կիւն ժէնէրալ Պուլանժէ տախի օ եօլտան եիւրիւմէքտէ տրր։ հէման ալի անինէ օ մէսէլէքի իհ-րազ Իթմէքտէ վէ օ սէօզլէրի սէօյ-լէմէքտէ տրր։ –պագալըմ քի պու մէսէլէքտէ մուվաֆֆագ օլապիլէ-ճէք մի։

Լաքին մէսէլէհին տահա զարիպ պիր ճիհէթի վար տրր քի, օ տա ճիւմհուրիյէթ իտարէսինին ժէ-նէրալ Պուլանժէյէ գարշը թուիթար-զը մէսէլէք տրր։

ժէնէրալ Պուլանժէ ասքէրլիկի ին-

---

(54)

ԳԸՉԸԼ ՎԱՍԻՅԷԹՆԱՄԷ

ՄԻԻԷԼԼԻԴԻ

ԳԱԶԱՎԻԴ ՏԷ ՄՕՆԹԻՐԻՆ

ՄԻԻԹԼՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

Պողազընա չէն, էյլէնճէյի սէվէր, սիւսէ վէ կիյինիպ գուշանմաղա բէք մէ-բագը վէ ակիգանրլարրա իւլֆէթ Իթմէյէ ճան աթար պիր գարը օլուպ, թէ-ութրօ լօճալտրը թուԹարագ, արտալարա պինէրէք, 'պուլըվար լօգանթալարքն-տա վէ եախսա չկր խարիճինէքի մէյմանէլէրտէ ինճէ թաավլար խտրէք քեա-ըքնը թէքմիլ պու եօլտա զէվզ ու սէֆա վէ սէֆահաթլարա սարվի իտր իսի։

Խուլասան քէլամ Անժէլ՝ իքի ուճը կիւճ հալ պիր արայա կէթիրէպիլիր իսի։

Լաքին Բաագալքն Նիմ չապսխանէսինտէն չզգամասը վագթը եագաչորզճա, Անժէլ եավաչ եավաչ քէնտիյի թուութուպ թօրանրյօր իսի։ Արթրզ նէ ինճէ թատ, նէ տրատա, նէ թէաթրօ, հիչ պիր չէյէ պագմայրզ, պու տէրէճէ միւ-սրիի գարը նիհայէթ տէրէճէ իտարէճի, տտէթա թատաքեար օլմուշ իսի։

Պու գարը՝ տօսթունը եէնիտէն պուլտրզտա, միւտտէթը մէտտէ զայպու-պէթի էնասրնտա քէնտիսինին պիր նիւժուճնէ ատտագաթ վէ ֆաղիլէթ օլտու-ղընը եէմին վէ գասէմէն թէէմին իտէրէք վէ տօլկուճնճա պիր քէսէ կէօսթէրէրէք մէր-գում տօսթունը գապալ Իթմէք իսթէյօր իսի։ Շու տօլկուն քէսէ մատտէսինէ տօսթունքն զայէթլի իսօչանճաղընը Անժէլ բէք էյի պիլիր իսի։

Բաագալքն իքի կիւն սօնրա Նիմ չէհրինտէն հարէքէթ իտէճէկինի խապէր վէրտիկի տագիգատան Իթիպարէն Անժէլ Մօրթէն՝ չար չէշմէ ինթիզար Իթմէյէ պաչլատը իսէ տէ, ժօանեիտէն եագըլան մէքթուպ՝ մէրգումէնին օ տէրէճէ հա-

(ՇԱՐՈՒՆԱԿ ԱՌԱՋԻՆ)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՅՐԱՊԱՏՈՒՄ

ԵՎ ԱՆՈՒՄ

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԱՏՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ՀԱՅՐԱՊԱՏՈՒՄ

ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԱՏՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Գօնթ տը Թօնէրրիէօնին սապգգ սրը քեաթիպի՝ տօսթը Տօգթօր Թօմրսընը Անժէ-լէ Թագտիմ Իթտիքատէն սօնղրա իլավէթէն տէտի քի,

—Սէվկիւլիւ Անժէլիմ, պու սապահ եաղընը կէլմէտիկիմ սէպէպ չու տրր քի, իչ իւզէրինէ սէօյլէշէճէյիզ։ . .

Անժէլ.—Սահի՞հ մի . . .

Բաագալ.—Հէմ տէ բէք ճիտտի իչ իւզէրինէ ; . .

Անժէլ՝ կիւլէրէք.—Գէնիմ պունա պիր ազ թէաճճիպ Իթտիկիմէ սիզ բէք օ գատար իսթիղրաղ Իթմէյէճէքսինիզ։ ըէճա իտէրիմ, լաթիֆէյի պէրթարաֆ ի-տէրէք օթուրալը վէ ճիտտի սուրէթտէ սէօյլէշէլիմ . . .

Գունը տ'յէրէք Բաագալքն սէվկիւլիւնի՝ էվվէլճէ իւզէրինէտէն պիր գաթիֆէ մանթօ իլէ իքի իւչ իրէք ֆիսթան աչաղը արքչ օլտուզը պիր գօլթուգ սանտալ-եասրնքն իւզէրինէ եըգբլբվէրտի։

Իչտու հիքեայէմիզտէ Անժէլ գատքն էրէյիճէ պիր էհէմմիյէթի հայիզ պոճը-նաճաղընտան, եօլտնը սարրթմրզ օլան մէրգումէ գարրյը պիր ազ թարիֆ Իթ-մէքլիկիմիզ լազմ կ'լիյօր։

Անժէլ գատքն՝ իքինճի իսբէրաթօրլրզը սօնլարրնա տօղրու զայէթ տիլէր պիր գըզ օլուպ հէր քէսին աղզընտա սէօյլէնտիքտէն սօնղրա, հէր նէ գատար վագթրզ պիր չիմանլրզ իւսթէ կէլէրէք թավր ու հարէքէթինտէ պիր ազ աղրրլրզ բէյտա օլտու իսէ տէ, պունտան ագտէմ պէյան Իթտիկիմիզ վէճճէկ հէնուզ բէք կիւզել վէ եագըլրգը օլուպ, պոյու տա ուզուն օլտուզընտան, լաթիֆէ մագամընտա «ֆագլա եիւբ» թապիր Իթտիկի չիչմանլրզը քէնտիսինէ բէք եա-գրչարրրը, վէ ֆիսթանընքն ուզուն էթէքլէրինի եէրլէրէ սիւրէրէք պիր թէաթրօ ներտիվէնինտէն եօգարրզընտա բէք էտալը կէօրիւնիր իսի։

Սաչարը՝ ալթուն սարրսը թաթլը պիր ըէնքտէ օլուպ, լաքին չէհրէքինտէ պիր էսէրը մէթանէթը ֆէվգէլղայէ նիմայան իսի։

Բաագալ՝ ատատտա կիրիշմէզտէն էվվէլ, քէնտի թէսավվուրաթը մէնհուսէպի խայրընա օլարագ, մաչուգէսինին հալը հաղրը նէտէն իսպարէթ իտուկինի անա-մագ Իսթէտիկինտէն, տէտի։

—Սէզլի պագալըմ, նուրը՛մ, ուզուն միւտատէթ զայպուպէթիմտէն Իսթիֆա-տէ խէրէք բարա պիրիքթիրէպիլիր՞ն մի։

(ՇԵԼԴ)

թիղամա գարշը չըդարմիշ իսի։

Ճիւմհուրիյէթ իսարէսի տէ՝ ին-թիղամը ասքէրլիկէ գարշը չըգարը յօր։

Տիւդ տ'Օմալրն Ֆրանսայա ավտէ-թինէ միւսաատէ օլընմասը՝ պունտան պաշդա պիր չէյ տէմէք տէյիլ տիր։ Մ. Գարնօնրն հիւքիւմէթի չիմտի պիր թարաֆտան իթիրազ վէ ինթի-զամ մէպլէքինէ թէմալիւլ իտէյօր։ Վէ թարաֆը տիկէրտէն տէ, տիւդ տ'Օմալրն ավտէթինէ միւսաատէ ի-տէրէք՝ ասքէրլիք բօլիթիգասընա գարշը մուհաֆազաքեարլար իյէ ճումհուրիյէր արասընտա պիր իթի-լաֆ հասըլ իթմէք իսթէյօր։

Մարէշալ Մագ Մահօնրն իսթիֆա-սընտան սօնրա, տիւդ տ'Օմալրն բի յասէթը ճիւմհուրա ինթիխապ ի տիլմէսի պիր չօգ կաղէթալար թա-րաֆընտան իթիֆազ օլընմշ իսի։

Քիմ տէյէպիլիր քի, ճիւմհուրի-լէր՝ Գա-լէնիէնի գրալրդ թարաֆա-րանընրն մուավէնէթինէ մահրում պլադմագ իչին պիր կիւն տէ տիւդ տ'Օմալը ժէնէրալ Գուլանժէյէ գարշը չըգարմայաճադլար։

Ֆրանսա թարիխի պու եօլտա վուգուաթլա մէմլու տրը։ Մէյհնուր Մ. Գարօ՝ ասարընտան պիրինտէ «ճումհուրիյէթ գարըշըգլըգլար նէ-թիճէսինտէ թէէսիս իթմիշ օլսա պիլէ, էկէր պագր գամագ իսթէր իսէ, էվվէլ պէ էվվէլ գարըշըգլըգ-լարը մէն իթմէլի տիր» տէմիշ իսի։

Շիմտի Ֆրանսատա Մ. Գարնօնրն հիւքիւմէթի՝ Լիկ տէ Բաթրիոթը տաղրիմարագ պու հագրդաթը մէվ-գրի ֆիրէլէ գօյմագ իրթէէյօր։

Ֆագաթ պաշդա պիր հագիգաթ տահա վար իսի քի, անրն տա նա-գարը տիգդաթա ալընմասը լազըմ կէլիր իսի։

Պու հագրգաթ իսէ, ճիւմհուրի-յէթին պիր ֆըրդա մալի օյմալրդ ուժում ֆըրդալարա աչրդ պուլըն-մասը իսի։

18 սէնէտէն պէրու պու հագ-գաթը նագարը իթիպարա ալան օր-մատը։

Վէ իչթէ պունրն իչիւն տիր քի պու կիւն իտարէի ճիւմհուրիյէ թէէ-լիքէլի պիր հալտէ պուլընբյօր։

ՍԸՐՊԻՍԹԱՆ

Նայէ Ֆրայէ Բրէոէ կաղէթասը՝ քէնտի մուհարիբլէրինտէն պիրինի Պէկիրատա կէօնդէրիլ օլմաղլա, մուհարիրը մու-մախլէյի՝ գրալ Միլանը իսթիֆասընատ էվվէլքի վուգուաթ հագգընտա մէգքիր կաղէթայա աթիխէքի թաֆիլաթը եազ-մըշ տրը։

Գրալ Միլանրն թէրքը գրալիյէթ իթմէսինի իյճապ իսէն սէպէպլէր-տէն պաշլըճասը գրալրն իսանթամի-զաճ հալի, վէ բատիգալ ֆրդասը-նրն թավը ու հարէքէթի տիր։ Շու-սան վագթլարտա բէք զիատէ սինիր բահանթարդլրընա միապիէա օլան գրալ՝ Ալէքսանիա իմբէրանթօրրն թա-բաֆընտան պիր մէքթուպը թուլմագտա վէ մէյուսիյէթլէ «տաբամամ, խայր, եաբամամ տիյէ Նիտա իթմէքտէ օլ-տրդրը կէօրմիշլէր տիր։

Գրալ Միլան՝ չարագ սէրկիի ու-մումիսի միւնասէպէթիյլէ Նէչէ իճրա իթտիկի սէյահաթ էնասընտա թէր-քը գրալիյէթ իթմէյէ գանթէն գա-բարը վէրմիշ, վէ պու թասավվուրընը պիր էյնէճ գարարլաշարբարդտան սօնրա էնէնտէն քէսպը զուվվէթ իթմիշ, վէ հիւքիւմէթը գրալիյէյի տէվը ու թէսիմ վէ թէրքը գրալի-յէթ մէրասիմինն պիճիւմէվ թէֆէր-բուաթրը գարարլաշարբրպ գալէմէ ալմշ տրը։

Գրալ Միլան՝ տախիլի միշքիլաթ-տան թախիրը կէրիպան իչիւն պիր էվրօպա մուհարեպսինտէ կիւվէնմիշ իսէ՝ Միլլէթլէր պէնինտէքի միւ-նասէպաթ՝ պիր սուրէթը սուլէճու-յանէտ քէսպը թագվիյէթ իթտիք-ճէ, միշարէլէյհին մէյուսիյէթ վէ ճէսարէթսիզլիկի թէսրիճէն արմ-մագտա իսի։

Տախիլի Սըրպիսթանտա հրսսիյա-թը բօլիթիգիյէ օ տէրէճէճտէ քէսպը չիտատէթ էյլէմիշ իսի քի, ինթիխա պաթ էնասընտա պաղր գաթլ ճի-նայէթլէրի վուգուա կէլմիշ վէ ը-բալա թարաֆտար օլան վէ պաղը քէսանրն խանէլէրի իհրադ իտիլմիշ իսի։ Պու վաղասլար՝ մեմալիքը էճ-նէպիյէ իչիւն խաֆի թուրթուլմուշ իսէ տէ, գրալա բէք զիյատէ սուի թէէսիրի մուճիպ օլաբըղընտան, միւ-շարէլէյհ՝ եա թէրքը գրալիյէթ իթմէք վէ եախօտ էլէրի այագլա-րը պաղը օլարադ բատիգալ ֆըր-գասընա թէէլիմ օլմադ լազըմ կէլ-տիկինի անլամշ տրը։ Պու ֆիքր քէնտիսինի բէք զիյատէ տուշարը զաղագ իթմէքտէ, վէ «արշիսիդ Բիւտօլֆրն հարէքէթինէ իմթիսալ իթմէքտէն պաշդա եարաճագ իշիմ դալմամշ տրը» տէմէքտէ իսի։

Գրալ Միլան՝ թէրքը գրալիյէթ իթտիքանէն սօնրա, «պու քէրրէ եաբմշ օլաբըղըմ չէյսէն (թէրքը գրալիյէթտէն) տօպալը ասլա թէէս-սիւֆ իթմէյճէճյիմ» տէմիշ տիր։

* *

Վիէննատա նէչը օլընան պիր կա-զէթանրն մուխպիրի՝ գրալ Միլան իլէ պիր միւլագաթը իշը իթմիշ տիր։ Գրալ Միլան՝ պիր աղ զաֆի-լենմիշ օլաբրդը հալտէ, ֆէբրաղընտան բէք տէ միւթէէսիւբ օլմայրդ չու-վճճէլ իտարէի քէլամ էյլէմիշ տիր։

«Իսթիֆամընն պու գատար եաբան եանլըշ միւթալաաթա սէպէպ վէր-մէսի՝ չարանը էսէֆ տիր։ Զօղասան պերու պունը թէֆէքքիւր իտէյօր իսիմ, վէ պու դպպտէքի էֆքեա-բըմ լաթիֆէ տէյիլ իսի։ Պու նիյէ-թիմ՝ ալմը ալտան պերու Վիէննա տա մալիւմ իսի։ Թէտարիքաթը-մընն խիթամընտա կէրէք Վիէննա գապինէթօրընա վէ կէրէք տիվիլը սաիբէյէ պէ,յանը հալ էյլէմամ։ Թասավվուրրմ ալամմը նաբրն լիսա նընա տիւշմէմէք վէ մէմլէքէթիմիզէ վէ հէյէթը նիյապէթէ միւշքիլաթ չըզմամագ իւզրէ կիզլի թուլթուլմա սընը ըէճա իթմիմ։

«Իչտէն խապէրտար օլմալարը իր ճապ իտէնլէրբ էվվէլճէ մալիւմաթ վէրիլմիշ իսի։ Պու սուրէթտէ հիչ պիր թարաֆա արանսրդ մալիւմաթ վէրիլմիշ տէմէք տէյիլ տիր։ Պէն հէր հալտէ պիրտէն պիրէ պիր թէտպիր իթթիխազ իթմէք էֆքեարընա տէյիլ իսի։ Եէնի գանունը էսասի յի թանզիմ իթտիկիմէ գաթի պիր գարար իթթիխազ էդիմիշ իսի։ Ֆագաթ տահա էվվէլճէ Նիյէթիի իճրա իթմիշ օլսա իսի պիչարէ մէմ-լէքէթիմիզ տիւշարը պուհրան օլա-ճագ իսի։ Հէր տիւրլիւ վէսաիլ իւէ պունը մէն իթմէլի իսի։

«Դեկտեմբերին օրմալարընտա էֆ-քեարբմը Մ. Բիսմիչ աչրմա։ Գա-նունը էսասիսէ հէյէթը Նիյապէթ տալիր ահքեամը լազմէ միւնասէբիճ օլտրդընտան, էֆքեարբմը իճրա վէ հէյէթը Նիյապէթի քէմալը ասալշ իւէ նապպ էյլէսիմ։ Պու սայէտէ հիչ պիր ուրկունըզրդ վուգու պուլ մամշ տրը։

«Թարիճատ էֆքեարը ումումիյէ պու խապէրէ հազրլանմամշ օլտը-ղընտան, իսմիրզրապ խուրմիշ տիր։ Թարիճատի էֆքեարը ումումիյէ հէ-նուզ պու Նիյէթիմին էսպապընա մէ-բադ իսէյօր։ Էվրօքասա պաղքիմ սէլէր՝ Սըրպիսթան ահվալինտէն Ա-ւսթրիա-Մաճառիսթան տէվլէթինի մէսուլ ատտ էյլէյօրլար։ Պու իսէ աճայիպ տիր, գարարըմըն մէսուլի-յէթի՝ հիչ պիր թարաֆա աթֆ օ-լընմամշ։ Խարիճի բօլիթիգանրն պունտա հիչ պիր մէտխալի եօգ տրը։ Սըրպիսթան հիւքիւմէթի՝ թէվսի հուտուա էֆքեարընտա տէյիլ տիր։ Խարիճտէն էֆքեարբմա թէէսիր վու-գու պուլմատըդտան պաշդա, պէլ-քի թէրքը Նիյէթ իչիւն իճրան վէ-սայա օլընմշ տրը։

«Տախիլէն տախի պու խուսուստա նասիհաթ վէրիլմիշ տիր։ Մ. Բիս-թիչ՝ էֆքեարբմը թէրք իթտիրմէք իւզրէ խալիսանէ զարէթի իթմիշ ի-սէ տէ, մուվաֆֆագ օլմամշ տրը։

«Գարարըմտան տէօնմէզ իսի։ Տախիլի գաթի սէպէպլէրէ վէ եօր-կունըզա մէպնի պու գարարը իթ-թիխազ էյլէսիմ։ Պիթապ վէ մէ-ճալրզ օլաբրդմը հրսս իսէյօր իսիմ։

«Աւսթրիանրն պու մէսէլէտտ հիչ պիր մէտխալի եօգ տրը։ Թախթա օթուրտրդմտան պէրու Աւսթրիա-վիքէլասը՝ Սըրպիսթան ումուրընա միւսաախէլէ իթմէմիշ տիր։ Հիչ պիր քիմսէ իչիւն իրթիմա իտիլմէմիշ տիր։ Մաչիմինիզ օլաբրը վէճճրլ, մեմուրիյէթ թէվճիհի՝ ումուրը տախիլի-յէտէն տիր։ Աւսթրիա սէֆիրի Մ. հէնիկէմիւլլէր իլէ չօգ տէֆա ազ-շամալարը Էրն օրմայօր իսիք։ Ֆագաթ Ռուսիա սէֆիրի Մ. Բէբսիանի վէ Ալէքսանիա սէֆիրի գոնթ Պրայ իլէ տախի պիրլեշիյօր իսիք։ Պու միւ-լագաթլարըմըզտա բօլիթիգատան ասլա պահս օլընմամշ տրը։ Պունրն խիլաֆընտա օլան բիմսայէթլէր սըրի ուրուուրմա տրը։

«Աւսթրիա-Մաճառիսթան տէվլէ-թինն բօլիթիգասը՝ զայէթլէ իսթիգամէթ տաիրէսինտէ ճէրէյան իթմիշ տիր։ Աւսթրիա տէվլէթինի պիր գաչ սէնէտէն պէրու Սըրպիս-թանտա մուամէլէլերի օլան սարբաֆ չիրքէթլէրիրլէ ալագատար ատտ իթմէք՝ հագգանիյէթ տէյիլ տիր։ Պու չիրքէթլէր պաշէն Աւսթ-րիա տէվլէթինտէն մուավէնէթ կէօ-բէմէիքլէրինտէն չիքեատէթ իթմիշ-լէր տիր քի, պու տա բէք տօղրու տրը։ Աւսթրիա-Մաճառիսթան կա-կէթալարը՝ պէնիմ հաղգըմտա զա-բաղքեարանէ իտարէի լիսան իթմիշ լէրտիր։ Բուսիա կաղէթալարը իսէ իսթիֆամա պէյանը մէճճունիյէթ էյ-լէմիշլէր տիր։ Բէթէրսպուրգտա նէ գատար մէճճունիյէթ հըսս օլընմըշ իսէ, վիէննատա օլ գատար էսէֆ իտիլմիշ տիր։

«Պէնիմ էֆքեարբմա թէրագգը-բէրվէրան ֆրդասընրն պախի պու խուսուստա պաղը գապահաթլարը վար տրը։ Ֆրդաի մէքքիւրէնին Սը-պիսթանտա մուհաֆազաի ինթիգամ թարաֆտարը օլտրդընը միթերիֆ օլտրդրմտան, գապահաթ քէնտիսին-տէ օլմայրդ բէխլէրինտէ տիր։

«Օղլամն իսթիդալինի թէէմին իթմէք իւզրէ իսթիֆայա գարար վէրմիշ։ Մախտումրմ Սրպիսթանտա տիւնեայա կէլիպ Սրպլըլար՝ քէնտի-սինի սէվիօրլար։ Օղլամ օլարդը ի-չիւն պէօղէ սէօղէմէյօրրմ։ Ֆագաթ միւսթախ վէ թահնիլէ հավէսքեար տրը։ պիր գաչ այտան պէրու էհլի-յէթինի իսպաթ իթտի։ Պաղէն քէն տիսիրէ սաաթլարճա միւքեալէմէ ի-տիյօրրմ։ հէր չէյտէն մալիւմաթը օլ-արդընը կէօրիյօրրմ։ Ելհասրլ իս-թիգպալէ էմնիյէթիմ վար տրը։ հէ-յէթը նիյապէթի տէ կիւզել ինթի-իսպ իտիտիկինի գանն իսէրիմ։

«Բաահիգալ ֆրդաբ՝ արզուլարը-նըն նիհայէթինէ վարել օլմուշ տրը Հէյէթը միքէլա բիյասէթինտէ պու լունան Մ. Սավա Կրուիչ՝ իսիրաֆ բէրվէր վէ միւթէտիրլ իւլ էֆքեար պիր զաթ տրը։ Գապկէթօնրն էր-քեանընտան օլան Մ. Թավշանօվիչ տախի մէճճուն օլմուշ տրը։ Հիչ պիր էնամիյէյէ զահիպ օլմագ սրդրն քէնտի իսիրաբրմա տիյարը էճնէպիյէյէ կիսէպիրիրմ։ Քիմսէ պէնի Սրբպիսթանը թէրք իսմէյէ իճպար իսէմէգ։ Ֆա-գաթ պուրասա գալարդրմ հալտէ կիզլիճէ իտարէի ումարա գարբշ տրը։ Պու զանն սէպէպ վէրմէմէք իւզրէ Վիէն-նայա եախօտ Բարիզէ կիսէճէյիմ։ Սրբպիսթանրն ումուրը տախիլիյէ վէ խարիճիյէսինէ միւտախէլէ իթտիկի մի զանն իթտիրմէմէք իսթէյօրմ։ Իսթիրահաթա միւհիմճրմ։ Սրա-նիատա վէ եախօտ Շարգտա արամ-սաղ օլմագ էֆքեարընայրմ։ համ օլսուն, թէն վէ ՔՀԿ։ կաղէթալա-ընրն իտտաա իթտիքլէրի տէրճէճ-յէ թէնէզզիլ իթմէմիշմ։»

Մուխպիրը մումպիլէյ՝ միշարէ-յէհին օղլունը կէօրէմէմէսինտէն միւ-թէէսսիւբ օլաճաղընը պէյան իթ-մէքլէ, գրալ Միլան չէօլէ տէմիշտիր։

«Շիպհէպիզ չօգ միւթէէսիւբ օ-լուրրմ։ ֆագաթ մախտումրմը երնէ կէօրիւրիւմ։ հէր հալտէ Բարիզ սէր-կիի ուժումիսինի կէօրմէք Նիյէթին-տէ օլտրդրմտան, օղլրմ տախ օրա-յա կէլիպ պէնի զիյարէթ իտէճէք տիր։ մախտումրմա Բարիզի վէ սէր-կիի ուժումիսի կէտրիբէճէյիմ։ Պա-տէհու չու կէչէն ալար զարբընտա-քի Սրբպիսթան ահվալինէ տաիր պիր թարիխչէ գալմէմ ալաճագ իսէմ տէ, (գրալ կիւլիմսէյէրք) նէչը իթմէյէճէյիմ։ Պու թարիխչի պա-զը ճիհէթլէրճէ մախտումրմա մա-լիմամ վէրմէք իւզրէ եազաճաղրմ։»

Պու սըրատա չօճուզ գրալ իչէրիյէ կիրիպ ախ իլէ կէզմէյէ չըգաճաղընը բէտէրինէ խապէր վէրմիշ, վէ գրալ Միլան պու միւնասէպէթլէ ժուխպի-ըը մուամիլէյհի մախտումրնա թա-գիմ էլէմիշ օլմաղլա, բէտէրի իլէ մախտումրընն միւնասէպաթը զալէթ-լէ տէրէճէի մամլուպտէ օլտրդը կէօրիւրմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԶՄԻՒՌՆԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Իզմիր, 4 մարտ 1889

Անցեալ փետր. ամսոյ 13ին՝ Եր-կուշաբթի առաւօտ կանուխ Ռու-սական շոգենաւով քաղաքս ժամա-նեց Պատրիարքական Փոխանորդ Արժ. Տ. Յովսէփ Մ. վարդապետ Այվազեան. անմիջապէս Քաղ. ժո-ղովոյ անդամներէն Էլմասեան Ճա-նիկ էֆ., Կրօն. ժողովոյ ատենադը-պիր Տէր Պետրոս քահանայ Մամի-կոնեան և Տէր Յակոբ քահանայ Պա-լապանեան՝ իրենց հետ ունենալով Առաջնորդարանի բարապանն դի-մաւորելու կ'երթան զՆորին Արժա-նապատուութիւն։ Արժ. Տեղապահ Հայրն իւր ծովանցքի ատեն բաւական նեղուած էր խառնակ օդին պատ-ճառաւ։ Իսկոյն կառք նստելով իւր հետեւորդաց հետ կը հասնի Ազգ. Առաջնորդարանն և ուղղակի Ս. Ստեփաննոս եկեղեցին մտնելով իր աղօթքը կը կատարէ և ապա կ'ել-լէ դէպ Առաջնորդարան, ուր կ'ընդու-նի Ազգ. պաշտօնական մարմնոց և բազում երեւելի ազգանոց այցելու-թիւնն։ Արժ. Հայրն իր քաղցր և սի-բայիր վարմունքով բոլոր այցելուաց համակրութիւնն կը գրաւէ և յատե-րու սրտին մէջ յոյս կը ծնի թէ ընդ-հուպ քաղաքիս մէջ ապօրինաւոր չարժումներ վերջ պիտի դտնեն Նո-րին Արժանապատուութեան գործ դնելիք ազդու և իմաստուն անօրի-նութեամբ։

Երկրորդ օրն Արժ. Տեղապահ Հայրն իր հետ ունենալով Տէր Պետ-րոս քահանայ Մամիկոնեան և Քաղ. ու Տնտես. ժողովոյ ատենապետներն՝ Պեծ. Յակոբեան էֆ. Պալըդճեան և Պետրոս էֆ. Թէքթլեան, կը դի-մէ կառավարութեան պալատն՝ Բարձր. Կուսակալին ներկայացնելու իւր յանձնարարագրերն, մին՝ ի դի-մաց Պատրիարքարանի և միւսն Դա-տական և Կրօնական գործոց Նախա-բար Բարձր. Ձէվտէթ փաշայի։ Վսեմ. Կուսակալն սիրալիր և արժա-նավայել ընդունելութեամբ կը պատ-ուասիրէ զՆ Արժանապատուութիւն և կարդալով յանձնարարական գրե-բրն, յոյս կը խնդրուէր իրմէ իր ա-ջակցութիւնը չպակսիլ Զմիւռնիոյ մէջ կատարուելիք Առաջնորդական ընտ-րութեան առթիւ, կ'ապահովէ զՆ. Արժանապատուութիւն վստահ լի-նիլ իր աջակցութեան վրայ և ի հարկին դիմել իրեն՝ պարտ ու պատ-շաճ անօրինելու համար։

Բարեկենդանի վերջին շաբաթը լինելուն Արժ. Տեղապահը ընակ-նաբար չկրնար անմիջապէս գործի ձեռնարկել, այլ բաւ կը համարի առ ինքն դիմողներու կարծիքներն ու դաղափարներն չշաւիղել՝ խընդ-րոյն իսկական էութեան վերահասու լինելու համար։ Յաջորդ չորեքշաբ-թի փետր. 22ի երեկոյին Քաղ. ժո-ղովը ի Նիստ գումարուելով՝ Ն. Ար-ժանապատուութիւն կը նախագահէ, և յետ երկար խորհրդակցութեանց կ'որոշուի ուրբաթ օրն ի ժողով հը-րաւիրել Երեսփոխանական ժողովոյ և Վարչութեան դիւաններն՝ կարե-որ խնդրոց վրայ խորհրդակցելու համար։ Զմոռնանք ըսել որ Տեղա-պահ Հայրն յատկապէս հրահանգ ստացած էր Պատրիարքարանի կող-մէ՝ ներկայ Երեսփոխանական ժո-ղովոյ պակուած անդամներու թի-ւրն ամբողջացնել՝ քուէարկութիւն կատարելով։ Որոշեալ երեկոյին կը միանան երկու դիւաններն որոց ան-դամը են Լողոփէթ էֆ. Պալեօզեան Ա. Ատենապետ Գաւառ. ժողովոյ, Մեսրոպ էֆ. Սիմոնեան Բ. Ատենա-պետ, Գրիգոր էֆ. Զիլինկիրեան Ա. Ատենադպիր (բացակայ), Պետրոս էֆ. Տիրպէրեան Բ. Ատենադպիր, Յակոբեան էֆ. Պալըքճեան Ատենա-պետ Քաղ. ժողովոյ, Ստեփան էֆ. Վարպետեան Ատենադպիր նոյն ժո-ղովոյ։ Մինչդեռ նախագահ Ս. Հայրն Պատրիարքարանի հրահանգն գոր-ծադրելու եղանակին վրայ կը խորհրդակցի ներկայ ժողովականաց հետ, և ահա 20–30ի չափ ծանօթ անձինք կը դիմեն Առաջնորդարան, և աղ-մկալի ցոյցերով և հայհոյալից ազա-ղակներով՝ կուգեն խորհրդարանի դռներն բռնաբարել։ սակայն բա-բապանք կը դիմադրեն ազգային ար-ժանապատուութիւնը ցյետին կէտ անվթար պահպանելու համար։ Այս միջոցին Արժ. Տեղապահ Հայրն սուրճ կապսպրէ ներկայ ժողովականաց հա-մար և մինչդեռ սպասաւորը կը պատրաստուի սուրճը բերել, դուր-սը գտնուողներն որ ռամիկ մասին ազդեցի մրուրը կը կազմէին, ափսէն սպասաւորին ձեռքէն կը խլեն, իրա-րու ձեռքէ կը յափշտակեն և կը թափեն, գոչելով թէ ժողովականը անարժան են սուրճի, և իբր թէ ուզելով մեղմացնել իրենց այս վայ-րենական ընթացքը՝ թոյլ կտան միայն Տեղապահ Հօր յատկացեալ սուրճն ներս տանիլ։ Ասոնց այս ընթաց-քէն՝ որ թերեւս Հոթենթացւոց և Զուլուխատանցւոց մէջ իսկ անծանօթ է, յոյժ կը վիրաւորուի Տեղապահ Հայրն եզայրոյթիւ ետ կը ղրկէ սուրճն ըսելով «տա՛ր, թո՛ղ իրենք խը-մեն։» Միւս կողմէ այս խմբի յառա-ջամարտիկ անոյշանները բարձրա-գոչ կոպառնան ամէն ինչ խորտա-կել՝ եթէ թոյլ չտրուի իրենց յայտ-նել յատենի ժողովոյ իրենց խնդիրն կամ բողոքն։ Արժ. Տեղապահն ան-շուշտ կարծելով թէ այդ ամբոխի պարագլուխներն դէթ կը յարգեն օրէնքն և սահմանադրութիւնն, կը յարգեն մանաւանդ իր և յարգելի ժողովականաց ներկայութիւնն, թոյլ կը տայ նոցա ներկայանալ ժողովոյ և իրենց խնդիրը գրաւոր կամ բերա-նացի յայտնել։ Հաղիւ ներս կը մտ-նեն և ահա խմբակը ամբողջովին ներս կը խուժէ և ժողովարահն կը լեցուի աղմկաւ, հայհոյալից ազա-ղակներով և սպառնալից գոչիւններ-ով։ Պահ մը Արժ. հօր ձայնն ու յորդորները անլսելի կըլլան կրիւք լեցուած ամբոխն իր անպատկառ յանդգնութիւնն յետին ծայր կը հասցնէ և գող, աւազակ, բառերն ամէն կողմէ կը տեղան յարգելի ժո-ղովականաց դէմ, այն ժողովականաց որ ոչ միայն իրը ազգասէր, անձ-նուէր և վստահելի ազգային պաշ-տօնեայ յարգ ու համարում կը վայելեն ազգային շրջանակի մէջ, այլ նաև իրը առաջնակարգ և պատուաւոր վաճառական մեծ տեղ մը կը բռնեն քաղաքիս օտարազգի հասարակութեանց մէջ։ Դիտելի է որ այդ պոռացողներն սափրիչներ, վերմակագործներ և վաճառատանց սպասաւորներ էին, ամենքն ալ յետին աստիճանի կարօտ անձինք։ ո-րոնցմէ մին, հայ վաճառականի մը քով սպասաւոր և ընտանիք ապրե-ցնող, իր այս անշահ շահատակու-թեան պատճառաւ՝ որ առաջինը չէր, վռնտուած է վաճառատունէն։

Սոյն աղմուկի ժամանակ որչափ տարբեր, որչափ ազնիւ և վեհ էր ժողովականաց դիրքն ու վարմունքն։ Նոքա, իրրեւ օրէնաց և բարեկար-գութեան ներկայացուցիչք, ըստ ա-մենայնի արժանի գտնուեցան իրենց վսեմ պաշտօնին, ցաւելով անշուշտ այդ անձանց վրայ որք առերեսութեան և կրից ձեռք խաղալիկ եղած՝ կը գային Ազգին պատիւը ոտնակոխ ը-նել և օտարաց առջեւ ծաղր ու ծանակ լինել։ Ուր ուրեմն Տեղապահ Հայրն հանդիպելով այս խմբակին դի-տաւորութիւնը որ էր լուծել այժմու սահմանադրակա կազմեալ երես-փոխանութիւն և նոր ընտրութեանց ձեռնարկել, կը յանդիմանէ զանոնք՝ ժողովի արժանապատուութիւնը վի-բաւորած ըլլալնուն և իրենց ապօ-րէն և անվայել ընթացքի համար, և կը հրամայէ խորհրդարանէն դուրս ելնել։ Խուժանը թէև կը քաշուի, այլ ժողովասրահին դուրսը հաւա-քուած կը մնայ։ Արժ. Տեղապահ Հայրն փորձով հասկնալով թէ այս անվայել ցոյցի հեղինակներն ա՛ր դա-սակարգին կը պատկանին, ցաւ կը յայտնէ ժողովականաց սոն անհա-ճոյ դէպքին պատճառաւ և կը խոս-տանայ իր տեսածին համեմատ գը-րել ի Պատրիարքարան, և մինչ ժո-ղովականը դուրս կելնեն ժողովա-սրահէն մեկնելու համար, ցուցարար խմբակը հայհոյիչներու աղաղակ մը կ'արձակէ նոցա ետեւէն և մինչեւ իսկ կը յանդգնին թուք արձակել ժողովականաց միոյն վրայ։ Օրինաց դէմ, արդարութեան դէմ, ճշմար-տութեան և ազնուութեան դէմ եր-բեք այսքան ժպիրհ կից, այսքան լը-պիրշ իւրք արձակուած չէ ոչ ու-րեք։

Զը մոռնանք նաև յիշել որ Քաղ. ժողովոյ անդամներէն մին յաջորդ օրն ներկայանալով Տեղապահ Հօր՝ կը յայտնէ թէ ինք և իր պաշտօնա-կիցք չեն կարող իրենց պաշտօնը շարունակել և նիստ կազմել, քանի որ ինչպէս ազգային արժանապա-տուութիւնը, նոյնպէս իրենց անձ-նական պատիւը յոյժ թանկագին է իրենց համար, և թէ դաս մը սինլքրը անձերու նախատանց և հայհոյա-նաց նշաւակ լինելու վտանգին դէմ արգելիչ միջոցներ ձեռք չեն առ-նուիր։ Սակայն Արժ. Տեղապահ Հայրը ըստ ամենայնի կ'ապահով-ցընէ թէ ամեն միջոց ձեռք պիտի առնու նմանօրինակ դէպքեր չը կրկնուելու և ժողովականաց պատիւն պաշտպանելու համար, և կը յորդո-րէ որ շարունակեն իրենց պաշտօնը։

Ահա այս է ամենաէջդ նկարագ-ին տեղւոյս ազգային վերջին անց-ից։ Վստահ ենք թէ Արժ. Տեղապահ Հայրն իւր ծանօթ փորձառու-թեամբ և խոհեմութեամբ ճշտիւ պիտի գործադրէ օրէնքն զոր, ինչպէս ինք յայտարարեց, եկած է ոչ թէ լուծելու այլ լեցնելու։ Անշուշտ տես-սա թէ ինչ տեսակ անձեր են ազ-գային հաստատեալ իշխանութեան և սահմանադրական կարգեալ ժողով-ներու դէմ շարժողներն։ Թէ Զմիւռ-նիոյ բոլոր ողջամիտ հասարակու-թեան համար որչափ պախարակելի է այդ խմբակին ապօրինաւոր ըն-թացքն որու միակ նպատակն է՝ անձ-նական առերեսութեամբ, կրքով, շա-հասիրութեամբ և պաշտօնախնդրու-թեան տենչով լեցուած լուծել սահ-մանադրական կազմուած ժողովներն և ազգային պաշտօնները իրենց ձեռ-քէն անցնել։ Ի վերջոյ քաջալերս ենք թէ Ամեն. Պատրիարքն ևս ոյժ պիտի տայ իւր Արժ. Փոխանորդի այս ուղղութեամբ բրած ջանից, և թոյլ չպիտի տայ երբէք որ ազգային արժանապատուութիւն, օրէնք և սահմանադրութիւն ոտնակոխ լինին մի քանի շահամոլ անձերու կողմէ և իրենց ապօրինաւոր խլրտումներուն արժէք ու կարեւորութիւն տուուի։

* *

Վարդանանց տօնախմբութեան հանդէսն ինչպէս ամեն տարի, այս տարի ևս կատարուեցաւ խիստ վա-յելուչ չքով։ եկեղեցական արարո-ղութիւններէ յետոյ երդեցիկ ման-կունք ազգային երգերով ելան Մեսրոպեան վարժարանի մեծ սրահն ուր խռնուած էր արանց և կանանց հոծ բազմութիւն մը։ մի քանի վարկեան յետոյ, վարժարանաց Տնօրէնն կան-խաւ ծանուցած լինելով Արժ. Տեղա-պահ հօր թէ հանդէս պիտի կատա-րուի և միանգամայն հրաւիրած լի-նելով իր ներկայութեամբ պատուել-զայն, Նորին Արժանապատուութիւն քահանայի մը հետ հանդիսավարն եկաւ և հանդիսին նախագահեց։ Վարդանանց յիշատակին նուիրեալ ճառեր և քերթուածներ կարդա-ցուեցան Մեսր. սանուց կողմէ և ազ-գային երդեր երգուեցան։ Հուսկ յետոյ Արժ. Տեղապահն հակիրճ այլ ազդու ատենախօսութիւն մը ընելով յայտնեց Վարդանանց տօնի մեծ նշանակութիւնը և հայ Եկեղեցւոյ դարաւոր իրաւունքները և աւանդու-թիւնները անկորուստ պահելու պէտ-քը, հանդէսը փակելով զնոյն Առաջ-նորդարան։

* *

Արժ. Տեղապահ Հայրն անցեալ օր այցելեց ազգային երկսեռ վարժա-րաններն։ մէն մի դասարանի դա-սախօսութեանցը ունկնդիր եղաւ և խիստ գոհ մնաց աշակերտաց և աշա-կերտուհեաց յառաջադիմութենէն և վարժարանաց Ներքին բարեկարգու-թենէն։ և Ջերմ շնորհակալութիւն յայտնելով առ Տնօրէնն գոհ և ու-րախ սրտիւ մեկնեցաւ։

Մեծ պահոց առթիւ Արժ. Տեղա-պահն կիրակի օրերն արանց և հինգ շաբթի օրերն կանանց համար քա-րոզ կը խօսի, կանայք մանաւանդ, ինչպէս նաև երիտասարդ, դունդ-դունդ կը դիմեն եկեղեցի լսելու Արժ. Հայ-րնտիր քարոզներն, որք մեծապէս գնահատուած են։

* * *

ԱԳՕԹ ԵՍԱՂԸ

Միւռն 25 սեպտ. 1885

Մ. Սգօթ վէ Մ. Պօպ

Փիրէնճի իրօֆէսիթի էճզասը իկէ «Լիմիւլճան Սգօթ» նամը ալմընտա խէրթիպ էյլէսիկի՝ Մ՝օրինա պայրը եազը զայէթլէ նամի պէ տե-վա տրը։ Պիր խայը խասթէկիանա իսա ի-տուպ, եօթէտէն պէրու Մ՝օրինա եազընը հիչ պիր վէճճէյլէ գապալ իտէվլէրէրին տախի պու տեվանրզը սուհուլէթլէ գապալ իտէպ լ-տիրլէ, վէ պու թերիսիրն գօյնա հագմ օրտն-սրդը վէ միւթերէքիւազ օլաբրդը էշզանրն հա-մէլ օլաբրդը թէէսիրանրն մուհանգազա օլուա պիտիկի պիրթիրէնիրպէ թահրիգ օլընմշ գալա-ղընը մանէմէնուանիյէ թարաքընրզա իշարէ միւ-սարէսի իտէրիմ։

Պէգիրէք խասթախանէնրն սերթարդիր

ՏՕԹԹՕՐ ՖՐԱՆՉԷՍԿՕ ԿԱԹԹԻ

ԻԼԱՆ

Առաջադարձնա մուգիմ Ներկարարեան Պետրոս էֆէնտի պու տէֆա չէհրը մէզքիւրտէ պիր գրաամխանէ քիւշատ էյլէմիշ օլուպ, գը բաամխանէի մէզքիւրտէ Թուէր, Սուորէր, Ճէրէտէ Շուէյէ, Ասուրլէ վէ սաիր կալէթալար պուլունաղը մի սիլու, բօսան քիթապլարը տախի մէվճուտ սրը։ Ինչպէս գրաամխանէյի թէչրիֆէ բաղպէթի պուլուբան զէվախրը էկէհը ճիհէթ խօշնուտ գալաճագլարը, վէ գահվէ 10 բարա օլուպ, պու սուրէթլէ ֆալիր քիմնէլէրին տախի մէճմանէն կազէթա օգուլապիլէճէքլէրի իլան օլունը։

5—1

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԿԸ

Լօնտրա 18 մարտ

Ինկլ. էհկամը Ինկ. Լիր.	097-½
Օսմ. էհկամը աչքլարը	15-
» » գաբանաղը	14-⅞
» » Սէրի Ա	27-½
» » » Պ	15-½
» » » Ս	14-¾
Օթօման 1871	87-¾
Օսմանլը Պանգասը	11-⅜
Ռուսիա խմթիգրաղը	101-½
Մը ղրը սուլ. մութթահրաէ	86-¾
» հմթիգաղը	102-⅞
Տանիա Սանխէ Մբսբը	82-¼
Ռօյիտա խմթիգրաղը	102-
Մա ճառ խմթ. էհկամը 1877	-
Գրանպօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-52·40

—

Բարիզ 18 մարտ

Ֆրանս. էսկ. 3 % ֆր.	81-95
» » 4½ %	104-55
Եկէնի Օսմ. էհկամը աչքլարը	15-02
» » » գաբանաղը	15-05
Մէյդանէ Սէրի Պ.	-
» Ս.	15-
Գլուվէլի Չամկնաքիէրի	47-62
Օսմանլը Լիգիթիսի էհկամը	-
» Գանգասը	539 37
Գրէսի Լիոնէ	668-23
Գրէսի Ֆոնսիէ	1337 50
Լիոն ագսիոնը	1355-
Սիւվէյզի ագսիոնը	2250-
Ռուսիա 3 % 1877	102-
Իթալիա էհկամը	98-97
Մբսբը ֆօնտ. մութթահլտէ	442 50
Եուհան 3 % 1879	434-39
Գանպիս 3 այ վատէ	25-29

—

Վիէննա 18 մարտ

Լօնտրա իւզէրինէ գանպրօ	122-20
Ռումէլի չամկնաքիէրի	25-20

—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱԿԸ

էսկ. ուս. տիւն ազ. գաբ.	16-20
» » » էն եիւքսէք	16-20
» » » էն աշալը	16-20
Գու սապահ աչքլարը	16-25
Իսթիգրաղը տախիլի տիւն գաբ.	41-38
» » » էն եիւքսէք	42-18
» » » էն աշալը	41-21
» » աչքլարը	41-38
Մբսբը մութթահրաէ գաբ.	-
Պու սապահ աչքլարը	-
Սէրի Ա.	27-30
» Գ.	15-30
» Գ.	16-25
Ռումէլի չամկնաքիէրի	48-30
Ադչէ փարէի	7-
Բէյօր Կէր.	21-
Հէվալէտիզ »	25-

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէսի ժէնէրալ	ք.ֆ. 9·03
Մթամալը պանգասը	7-25
Սոսիէթէ ժէնէրալ	4-23
Ֆրանսայ	4-77½

ԱԳԶԷԼԷՐԻՆ ՖՈՕԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղէզ Բէ.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարդը	108-26
Մէթալիք »	102-20
Պէշլիք »	105-30
Սէֆարլըգ »	105-30
Ինկիլիզ Լիրասը	110-36
Ֆրանսզ ալթունը	88-04
Բօլ	91-05
Գրէմից ալթունը	51-15
Գարպօն գայմէսի	08-47

ԹԱՍԾԻՏԷ ՐԵԱՂԸՏԸ

20) լիք քաղաքա		-
50) » »		08 10
100) » »		-
500) » »		-
1000) » »		07·30
10000) »		-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՖԷՅԻՆ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 2)

Նիղամիյէ ֆապրիգալարը իչիւն ալընաճագ էրէլլի մատէն քէօմիւրինին պէհէր ճէտիտ գանթարը օն իքի զրուշա թալիպլի էօհտէսինտէ օլուպ, ինչպէս մարթը ռումինին սէքիզնճի չարչէնպհկ կիւնիւ գարարը գաթիսի վերիլէճէկինտէն, թալիպ օլանլարը մագամը Սէրաֆէրի Լէվագիմաթ տաիրէսինէ կէլմէկերի իլան օլունը։

4 մարթ 1889

3—2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՖԷՅԻՆ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 3)

Թէրրօշ իչիւն ատարական մէթրօ 600
պէհէր մէթրօսը 28 զրուշ։
Քէթէն իրլիկի
գրյէ 555
պէհէր գրյէսի 31 զրուշ։
Սարա ջիվիսի
գրյէ 425
պէհէր գրյէսի 9 զրուշ։
500 եարատալը մագարա իրլիկի
ատէտ 2333
պէհէր ատէտի 4½ զրշ։
Գարարա ջիվիսի
գրյէ 470
պէհէր գրյէսի 7 զրուշ
Էօքճէ ջիվիսի
գրյէ 3400
պէհէր գրյէսի 8½ զրուշ։
Գալաթալի վէ Երզրումսի թուզը գուրու Անատոլու կէօնիւ
ատէտ 8000
պէհէր գրյէսի 11 զրուշ։
Թուզլու գուրու Գըրքիմ վէ եա խօճապէյ կէօնիւ
ատէտ 3000
պէհէր գրյէսի 15 զրուշ։
8 լիպրալրդ ամէրիգան
թօր 7500
պէհէր լիպրասը 6½ զրուշ։
Տէրսաատէթ իմալի թօգմագլանմը քէօսէլէ
գրյէ 15000
պէհէր գրյէսի 24 զրուշ։
Անատոլու կէօնիւնտէն Տէրսաատէթ իմալի եաղը վաքթա
գրյէ 10000
պէհէր գրյէսի 36 զրուշ։
Սիյահ եուն չէրիս
մէթրօ 22000
պէհէր մէթրօսը 20 բարա։
500 եարատալը մագարա իրլիկի
կրօսա 85
պէհէր կրօսասը 185 զրուշ։
Այ եըլտըզը քէպիր տիւմէ
կրօսա 1513
պէհէր կրօսասը 11 զրուշ։
Այ եըլտըզը սաղիր տիւմէ
կրօսա 396
պէհէր կրօսասը 6 զրուշ։
Բանթայոն բուլը
ատէտ 81690
պէհէր պինի 17 զրուշ։
Սարը քէպիր չարբաս
ջիֆթ 12250
պէհէրի 14 զրուշ։
Սիյահ սաղիր չարբաս
ջիֆթ 52500
պէհէրի 13 զրուշ
Զատրը գօյանը
գրյէ 4074
պէհէր գրյէսի 17 զրուշ։
Գրբմրզը գայման
մէթրօ 125000

Տէօրտիւնճիւ օրտուի Հիւմայուն իչիւն Էլզինճանտա թէսլիմ օլունմագ իւզրէ պալէատ մուրադամ էշեա թալիպլերի էօհտէսինտէ օլուպ, մարթին օն պէշինէ գատար պէհէր կիւն միւնադասարը իճրա օլունաճաղընտան, իմասընա թալիպ օլանլարը մագամը Սէրաֆէրի Լէվագիմաթ տաիրէսինէ կէլմէկերի իլան օլունը։

4 մարթ 1889

3—2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՖԷՅԻՆ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 4)

Էրզրում անպարը իչիւն միւպարա օլունաճագ իքի եիւզ սանտրգ ըսբարատէթլէ պէշ եիւզ քիլօ գահվէնին մարթին 9ընճը կիւնիւ գարարը գաթիսի վերիլէճէկինտէն, թալիպ օլանլարը մագամը Սէրաֆէրի Լէվագիմաթ տաիրէսինտէ կէլմէկերի իլան օլունը։

6 մարթ 1889

3—1

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՖԷՅԻՆ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 5)

Թահնիյէ իտարէսի հասըլաթընտան սաթըլաճագ իքի եիւզ էլլի պին քիլօ ինճէ քէքէկին պէհէր քիլօսը սէքիզ բարաա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, մարթին օն իւչինճի բաղար էրթէսի կիւնի պիրմիզատէ գարարը գաթիսի վերիլէճէկինտէն, իմասընա թալիպ օլանլարը մագամը Սէրաֆէրի Լէվագիմաթ տաիրէսինէ կէլմէկերի իլան օլունը։

6 մարթ 1889

3—1

ՍԱԹԼԸԳ ԽԱՆԷ

Իւսկիւտարտա Թօբխանէյի օղլու ճատտէսինտէ, 6000 արշին պաղ, մա զուլ, մաթպախ վէ չամաշըրլըգ 8 օտա վէ 2 սուֆալը հավի պիր պապ խանէ ֆիրուխթ օլունաճաղընտան, թալէպ օլանլարը մաթպաամրդա միւրաճաաթի իմմէլէրի իլան օլունը։

ԲԷՆՋԻՆԻ ԵՎ ԱՔՍՕՔԱՂԱՔԻ ԻՆՏԱՐԻՍԻ

Պէհէր հաֆթա օլարագ Տէրսաատէթէ իսքէնտէրիյէ վէ Սուրիա պէյնիտէ սիւրաթի բօսֆաքը։

Լօգօ գաբանաղն Թահթը գօմնատարն ատա պէհէրաա նամ վարօր 4500 թոնէլաթօ համալէլէնմէտ վէ 150 պարիր գուվվէթիտէ օլարագ տլաֆրանկա մարարն 20ընճի չարչէնպհկ կիւնիւ եզրէնտէն սանրա ալաֆր. սաաթ 3 1|2 Տէրսաատէթտէն հարաքէթլէ ԶԱՆԱԴԱԼԷ, ՄԻՏԻԼԷՆ, ԻԶՄԻՐ վէ ԲԻՐԻՆՃԻ օղրաբագ բարար երթէսի ասպաշլարն Ա պուլուգ կիւնտէն ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԻՆ մուվասելէթ իսէճէք տիր։ Իօլճու պիլէթլէրի ֆիամիլեաճա վէ կիմիպգ կէմի ալընարգտա, թէնզիր ֆէյթալա ֆիւրսաթի օլաւնուր։

Վաբօրատա պիրինճի սրնքի սուֆրտ թագրմը, պոնեօ օտասը, հէքիմ վէ խրտամէճի գասարն վար սրը։

Եինե բօսֆաֆ մէզքիւրէնին ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԻՆ հէր չարչէնպհկ ասպասիրը հարէքէթի ինէն Պերէյթիւ Շամ վաբօրլարը տօրու ԵՆԱՖԱ հարէքէթի իտուպ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԻՆէն 44 սաաթտա Պ.ԵՐՈՒԹԹ վարը օլուբ, վէ ԹՈՐԿԱԼՈՒՍ. ՄԷԲՍԻՆ վէ ԻՍԿԷՆՏԷՐՈՒՆԱ օղրար

Բօսֆաֆ մէզքիւրէն Գրբմրզը տէնիպէ իշլէյէն վաբօրլարը հէր ճուսնա կիւնիւ Պրինսիպի բօսֆաա չանթաարդան մլաֆաէլէթինտէն սօնդրա Սիւկէյնէն Հարքէթլէ, ձիտատ, Սուաքիմ, Մասուա, Հիւսէյտա վէ Ասէն իսքէլէրէնէ ուղրար։

Իօլճու, մալ վէ էմանէթ եիւբլէթմէք իսթէյէնլէր՝ Սթամպօլտա Էմին Լօնդունատ ֆէօքրիս պաղնտա Սեէի վ.ալիսէ խանընտա գումբանաի մէզքիւրդն ասէնդեֆանէսինէ միւրաճաաթ իթմէյի տիրէր։

Իշլու ասէնդեֆանէ՝ պէտէյի Մբսբրդն պիրճեմիյէ բօսֆա խատրեխանէլէրինտէ թէէտիյէ օլընմաբ իւզրէ բօսֆա բօլիցպլարը (Մանասրեսթ) տախի իթա իտեր։

Հէր սընրքի եօքճու իչիւն Պէ յօղուսնտա Տօրու եօլտա 170 նումէրօլու մահալատէ Մ. Մ. Ֆօմսա Գուզ վէ եվլասը ասէնդեֆանընա միւրաճաաթ օլընա։

ՍԱՌՕՐԱ ՊԵԱՂԸՏՔ

Ալէա Ֆրանսզ քեաղրընտան եա բրբմրշ սիկարա քեաղրը։

Իշլու քեաղրարն մայաը էն էյի ճինս օլուպ, ժէղ քեաղրընտան ատա էյի օլարաը կիպի, եանարգատան սօնրա թիւթիւնիւ տախի սէօնիւրմէկ։

Մէզքիւր սիկարա քեաղրընարն մահալը տէրօզիթօսը՝ Սթամպօլտա թահմիզ սօգաղընտա 47 նումէրօտա օլարաը կիպի, հէր թիւթիւնճիւ տիւքքանալարընտա տա պուլունուր։

Մարգասը պէր վէճէր աթի աթ նալչասը սրը։

Սահիպի
Ակ. Լէզզէթէ վէ Դ-ոժբ.

ԾԱՆՆԻ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Պէյօղլը-Դէրե Տէրե Խէրե 84 Նէ. մահալէ

1852 սէնէսինտէ թէէսիս օլունմըշ վէ ալիմը իֆթիխար տիրլօմար իլէ իքի ալիմ ալիմ միտալեասընա նա իլ օյունշ տրը։

Պէ յօղլանտա քեսին իշլու էճզաչանէնին սահիպի էճզաչանէի մէզքիւրը պու քերրէ պիրինճի սընրքի պիր թէէսիսաթը ֆէնիյէ վէ թիւճճարիյէ հալնեի վալ ու ինքրաղ իթմիշ օլմաղալ, ճինը ալէատան վէ 400ու 25 նօգսան ֆիյսաթլա հէր նէվի էճզա պուլընմագտա վէ պիր մէսուլը թէմբիպէքեար իլէ պէրաաէր քեաղաշա մէմուրիյի թարաֆընտան հիւսնիւ տիրարէ վէ սիւրաթը մանամէկէ իճրա օլունմագտա տրը։

Մէզքիւր էճզաչանէտէ քէլէվվէլ տախա ֆիմ. եա ունալիգի իճրա օլունմագտա տրը։

ՍԱԳՕԹ ԵԱՂԸ

(EMULSION SCOTT)

Նիւ-Եօրկտա ՍԱԳՕԹ վէ ՊՕՂՆ նամ գախ. լարընն սօտա վէ քիրէճ իրօֆսֆիթէ. բիոլէ թէրթիպ էյլէտիրլերի

ՊԱԼԸԳ ԵԱՂԻ

Ադրգա սիւտ կիպի լեզզէթի կէլիպ, չկի պալըգ եաղը խասէլէրինին քեսֆիքէսի պու պալըգ եաղընտա մէվճուտ տրը։

Վէրէմ չիֆա պուլուր
Գանսրզրգ չիֆա պուլուր
Սրրաճա չիֆա պուլուր
Էօրսիւրիւք վէ սօուգ ալմա չիֆա պուլուր
Զարֆիլրգ չիֆա պուլուր
Զօճուպլարընն քէմիք խասթալարը չիֆա պուլուր։

Ամբպպա թարաֆընտան թավսիյէ օլունմաղը կիպի, գօգուսը վէ լեզզէթի բէք էյի տիր վէ միտեատ սաթի գալաս հաղմ օլուր։

Պէյլի պայը Լճզախանէ վէ սրէյար տիւք քեանպարընտա սաթի բրրի։
Տէրսաատէթ աճէնդէլէրի Համմէր վէ Հիրդէյ։

ՖՐԱՆԳՕ-ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ

Իսթիգպալ թէէմէնի իչիւն Պուտապէշթտի բիյանգօլու սիկուրթա շիրքէթի։

1837տէ Ա.ԱՍԹրիա-Մաճառիսթան իմպէրաթօրլըղը թարաֆընտան 7658 նումէրօլը ֆէրման իլէ թէէսիս օլունմըշ տրը։

Շիրքէթին սէրմայէսի	20,000,000 ֆրանգ
Մէկճուտը սանտրգ	10,000,000 »
Իհթիյաթ ագչէսի	12,000,000 »

Ուսմամ Շարդ վէ Թիւրքիա իչիւն Տէրսաատէթտէ Տիրէքթօր Մ. ԷՕԺԷՆ ԲԱԲԱԲՕՐ
» » » » Սէր միւֆէթթիշ Մ. ՆՈԶԱՐԻԹ ԵԱՉՃԵԱՆ
ԹԻՒՐԳԻԱ Վէ ՄԷՍՍԻ ՃԻՇԷԹԼԻՐԻՆՏԷ ՊԼՕՇԻՐ Ա.ԱՃԷՆԷԼԻՐ

Իսքէնտէրիյէ վէ Գասիրէ իչիւն՝ Մբսբը Պանգասը. Պերլթտա՝ Օսմանլը Պանգասը. Սէլանիկ ատ՝ Ալլաթինի Պանգասը. Իզմիրատ՝ Թիւճճարը միւթէսերրֆրտան Պալըգչան վէ Պալըգճան. Հալէպատ՝ Գէոդգ վէ Սարկի Սէրսան. Ատանատա՝ Գասպարեան վէ Տավլանեան. Ա.ԹԱՆԷԱ վէ Սպարթատա՝ Շերէֆէտտին վէ Տերուէտան. Թրապիզընտա՝ Օսմանլը Պանգասը. Ագշէհիրատ՝ Խօռկանճը օղլու. Մուրատ. Էսքիշէհիր՝ Օսմանլը Պանգասը վէ զարրէհիր.մ։

Ֆրանգօ-Հօնկրուազ իսիմմէդ իսթիգպալ շիրքէթի զարէթ սուհուլէթլի սուբէթտէ թէէմինաթ

սիկուրթասը իլէ մէշղուլ օլմագատա տրը։ կէրէք պէօրիք ատատմամ վէ կէրէք էրքէք վէ ղզղ չճուգլար իչիւն պիր վագթը մուայյէնէն սօնդրա, եվվէճէ գարարկիր օլան մէպլաղը էօսէնմէիւլրէ։

Զանն իտէրիզ ուղուն պօղլու իղղահաթա միւհթաճ տէյիլ տիր։ պիր ֆամիլեանըն պաշը պուօ ըլանի վէ եաքօտ ղալուգ չանուգը օլան պիր բէտէրին, կէրէք քինտախնին վէ կէրէք պալ ու եվ լատանը իսթիգպալը թէէմինի իչիւն տիւշեմէտին։ չեռաքի պիր ատէմին նասրլ քի կէնճլիկի օ-լուբ, էզլէճէ տախի իսթիյարլըղը օլաճագ տրը։ եղեռ պուռնարրն տէքի չարէսի եչիւն պու Շերլաքի հէր պիր գալալլըգլարը վէրմէշ տրը։ սէնէկլիք ուճագ վէ կէգէտ կէօրիանմէզ պիր մրգատ ագ-չէնին շիրքէթին սանտրզընա թէսլիմ օլունմագ իւզրէ, չեռաքի հիչ պիր ատամ պիլէմէզ վագթը միւուրի իլէ նէ՞ հալ քէսով էյլէմէկէք քէնտի իսթիգպալի, վէ եաքօտ կէնճ եաշընատա վէֆթի իմտիքատն սօնդրա նէ՞ օյանագ քէնտի տպալ ու եվալատնրն հալի. անրն իչիւն մուգատտս պիր պօրճ տրը պէհէր սընրքատա պուլունան պիր ատէտ իչիւն շիմտատն իսթիգպալին թէէմինի. իվրանընն հէր պիր ճիհէթինտէ վէ հէր պիր հէսքիսէթինն թասէքը իտարէսինտէ իսթիգպալ թէէմինի իչիւն հիսապղրգ շիրքէթէրը պուլունմագատա տրը, վէ ըհնպէր կիւրուհիտէն պաշլայարագ իմբէրա-թօրլար իլէ իմբէրաթօր եվվատլարը չէ իտանէատանը իսթիգպալ սիկուրթասընա տախիլ տիրէր։ Իշ-թէ պու շիրքէթլէրին էն ճէսիմ վէ էն մեսթէպէր վէ էվլօրանրն հէր պէզիրք պանգալարընտան թասանի օլունմըշ օյան, վէ սանիկն Ա.ԱՍԹրիա-Մաճառիսթան հիւքիւմէթինին զգօնիրլը» թասէքիրատա պուլունան վէ 34 սէնէկլէրտէն պէրու տէվամ իթմէքտէ օյան Ֆրանգօ-Հօնկրուազ սիկուրթա շիրքէթի Թիւրքանրն բայրեմ տախը պուլունան Տէրսաատէթտի տախի 1880 սէնէսինտէն պէրու պիր միւտրիկէթ թէէսիս իմմիշ տրը։

1. Շիրքէթին իսմիթգալ թէէմինի իչիւն եաքարրը մուամէլաթընտա ֆայզա օլարագ սէնէտ պիր տէ գուրա քեշիտ իսէր, այսֆր. քինտունը սանինին 30ընտա, Ա.ԱՍԹրիա-Մաճառիսթան տեվլէթինին մուգատվաթ մուհարրիրլիկի վէ մայիլէ նազրլրդը թասէքը իտարէսինտէ. պէհէր գազանան նումէրօ մուալագա 100էտ Ինկիլիզ լիրասը եանի 2500 ֆրանգ գազանաճագ։

2. Մեկուրթա սենէսինտէ մահսուսպ օլարագ 3 սենէլիք վէրկիլէր վէ եաքօտ տտէա զիյատ էօտենմիշ օլաւր իսէ համիրինին շիրքէթտէն իսթիգրաղ իմմէքլիկէ հաղգ ու սելամհյէթի օլաճագ տրը, սենէլիք ֆայդ եիւզտէ 6յը կէշմէյէրէք։

Պու շիրքէթ՝ եանկին վէ տենիզ սիկուրթասը մուամէլաթը իլէ տախի մէշղուլ տրը։

Շիրքէթին միւթեսէր վէ թէէմին օլունմագ իւզրէ տեվլէթը Ա.ԱՍԹրիին Տէրսաատէթտի մէրքէզի պուլունան Օսմանլը Պանգասընը թավսիյէ էյլէրիզ. վէ եաքօտ էվլօրանրն էն մեշկուր վէ պէօ-յիւք պանգալարընտան քեսզը մուամամէթ ախզ օլունապիլիր։

ՄՈՒԼԱ ԱՏՅՈՆԱԳՐՅԻԹԸ

ԱԶԻՄԻՒ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻ

Բերուն գօգա ադաճընտան մուխթէճ ՄԱՐԻԱՆ ՇԱՐԱՊԸ՝ վիճուտա էն գիյտտ գուվվէթի վէրէճի (Թօնկ) պիր մուալիճէ օլուպ, ակս սընրրլարընա, վէ հազմ վի նէգես ալթլէրինէ տախ խալյիտէ խալլի հայատ վէ գուվվէթի վէրիր։ Մեկքիւր շարպ գընդաղընա կիպի հարարէթ վէր մէնիպ, գանբզրզրա գարշը օլան իլաճարը տա էն ալէատ օլուղընտան, գընդաղընայա միւրէճ ճաճ տրը։ Իչիմի թասիլը օլուղընտան, սուֆրալարատա տա շարպ սերինէ գուլլան ըլմուղա պաշ լանմըշ վէ պեշլէճէ ֆոշ պիր սուրէթտ վիճուտա գուվվէթի վէ սրհէթի վերմէքտէ պուլընմը-տրը։ Բէզալիք պու շարպ էրքէքլերին իսթիհարարզալընը տեղի թիտիկի կիպի, էն զարրի ա տատմարա տտիսի կէնճլիք գուվվէթի վէրիր։

Պու շարպան մուճիսի՝ Բարիզատ Պուվվար Հօսմանտա 41 նումէրօտա գօգայը էն էվվել չէր քէսին գալալանապիլէճէնի պիր հալէ գգան Մարթանի էճզախանէսի օլուպ, Թիւրքիա իչիւն ասէնթէն ումմիսի տե Տէրսաատէթտտ Գանճիւք Պիրատարլէրին Ինկիլիզ էճզախանէսի տիր։

ՍԱՌՕՐԱ ԲԵԱՂԸՏՔ

Ալէա Ֆրանսզ քեաղրընտան եա բրբմրշ սիկարա քեաղրը։

Իշլու քեաղրարն մայաը էն էյի ճինս օլուպ, ժէղ քեաղրընտան ատա էյի օլարաը կիպի, եանարգատան սօնրա թիւթիւնիւ տախի սէօնիւրմէկ։

Մէզքիւր սիկարա քեաղրընարն մահալը տէրօզիթօսը՝ Սթամպօլտա թահմիզ սօգաղընտա 47 նումէրօտա օլարաը կիպի, հէր թիւթիւնճիւ տիւքքանալարընտա տա պուլունուր։

Մարգասը պէր վէճէր աթի աթ նալչասը սրը։

Սահիպի
Ակ. Լէզզէթէ վէ Դ-ոժբ.

ԾԱՆՆԻ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Պէյօղլը-Դէրե Տէրե Խէրե 84 Նէ. մահալէ

1852 սէնէսինտէ թէէսիս օլունմըշ վէ ալիմը իֆթիխար տիրլօմար իլէ իքի ալիմ ալիմ միտալեասընա նա իլ օյունշ տրը։

Պէ յօղլանտա քեսին իշլու էճզաչանէնին սահիպի էճզաչանէի մէզքիւրը պու քերրէ պիրինճի սընրքի պիր թէէսիսաթը ֆէնիյէ վէ թիւճճարիյէ հալնեի վալ ու ինքրաղ իթմիշ օլմաղալ, ճինը ալէատան վէ 400ու 25 նօգսան ֆիյսաթլա հէր նէվի էճզա պուլընմագտա վէ պիր մէսուլը թէմբիպէքեար իլէ պէրաաէր քեաղաշա մէմուրիյի թարաֆընտան հիւսնիւ տիրարէ վէ սիւրաթը մանամէկէ իճրա օլունմագտա տրը։

Մէզքիւր էճզաչանէտէ քէլէվվէլ տախա ֆիմ. եա ունալիգի իճրա օլունմագտա տրը։

ՀԱՐԻԳ ՎԻ ԷՕՄԻԻՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱԼԱՐԸ

NORTH BRITISH MERCANTILE
ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐԳԸՆԹԱՅԼ

1809տա — Թէէսիս

	Ինկ. Լիրասը
Իսրմայէսի	3,000,000
Սհթիյաթ ագչէսի	5,978,946
1885 սէնէսի հասըլաթը	1,788,964

NORTHERN INSURANCE COMPANY
ՆՕՐԹՀԸՐՆ ԷՕՒՐԸՆԻ

1836տա — Թէէսիս

	Ինկ. Լիրասը
Սէրմայէսի	3,000,0000
Իհթիյաթ ագչէսի	3,134,34
1885 սէնէսի հասըլաթը	898·076

Պալիճ իւլ պէյան իբի գումրանա էհվէն ֆիյաթլա վէ միւթեսիլ չէրսիթլէ խանէ վէ էշա վէ էմթասի թիւճճարիյէ վէ սարէ սիկուրթա իտուպ, գազանրն վուգուբնա սէրտագ պէրճեճլը մուգաբիլէ թասվմն իտեր։ Կանկն ճիհէթինտէ թասվմնաթ 15,000,000 Ինկ. լիրասը։

ՏԻՆԻՋ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՆ
Maritime Insurance Cie.

Սէրմայէսի Ինկ. լիրասը 500,000 Իհթիյաթ ագչէսի Ինկ. լիրասը 120,000

Իշլու գումանատա էհվէն ֆիյաթլա վէ միւթեսիլ չէրսիթլէ կէրէք վարօր վէ կէրէք սեյրէն սեֆինէսիյէ մէրուզ էմթասի թիւճճարիյէ, կրուբօ վէ նօյի պէտէլի սիկուբրթա իտեր։ Մուֆասսալ մալիմաթ իշլուն Գալաթասա Կ օմիսիոն խանընտա մէզքիւր իւչ գումրանեալարը ասէնէթի Գ.ԱՌՆԻԿ 3· ՍԷՐՈՐԵԱՆ միւրաճաաթ իթմէլի։

ԽՈՒՌԱՐՏՅԷ-ՄՈՒԽ

(Մէէրօսքոպ)

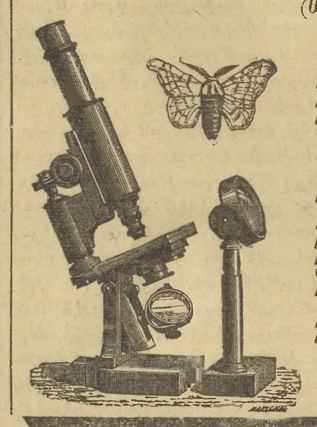

Բաստիէօր ուսուլի իւզրէ իրէք պէօճէյի թօխումընը թէֆիրիշ վէ մուայնէնէ իթմէյէ մախսուս օլան իշլու իսուրսպէլնէր։ Բարիզատ սապզգ Բրահմնանքինին վէ էլան Մ. Մ. Պրժան, Օսեր վէ Գուամ.ը պէօյիւք ֆաբրիկասընատա իսմալ օլունմըշլար։

Բարիզ Տար իւլ Ֆիէնուռը մուալլիմի Մ. Էօժէն Մալիօ, Մ. Մ. Պրժան, Օսեր վէ Գուամ.ը խուրսեպինէրէյնէ պապրլան շէյնէրին բէք պէրրագ կէօբիւնանիկի պէյան ու իլան իտեր։

Խասսէթին իրէք պէօճէյի թօխումարընը թէեագդ ու թէֆիթիշ իթմէք իւզրէ իսմալ իտիլէն պու խուրսպինէրը նէզարը ածիգտէ պուլունարպ, պուռ-լարրն 500 գաթ պէօյիւք կէօսթերնէրի՝ 5¼ վէ 600 գաթ պէօյիւք կէօսթերնէրի 3¾ Օսմանլը լիրասընա տրը։

Տաճա պէօյիւք կէօսթերէն խուրսպինէրը իրէք պուռ-լարա տտիր օրէսի ու էսէսէթ հագգընտա սրբա. բրշաթ գասպու իտերիր։

Թէքսիլ Թիւրքիատա վէքիլլուսմամի
Ս. ԳԱԼԱԹՕՐԻԱՆԷՍ
Գալաթա Գարպէբէյ Նօ. 5

ԷՄՐԱԶԸ ՃԻԼՏԻՅԷՆԻՆ ՖԵԱՄԻԼԷՆ ՏԷՅԻ ԻԶԻՒՆ
ԷՃԶԱՃԸ ՖԷԼԻԲՈ ԹԷՐՃԻՄԱՆԸՆ ԻՄԱԼ ԷՕՂԼԷՏԻԿԻ
ՆԻՎԻՃԱՍ ՀԱՊԼԻԷՐ ՎԷ ՄԷՐՀԷՄ

ՃԷՄԻՏԷԹը Թրպպկիէի Միւլքիէի Շահանէտէն Թասվիգ պուլըրլըմշ տրը։

Իշլու հապ վէ մերհէմ՝ եմրազը ճէլտիէ վէ ակբզկմաղ եանի թուղլու պարկամ վէ մա-յասրլ վէ գօլթուգ սիթլրրը իլէ բարմագ արալարընտա սարը մահալլէրինատ զուհար իտէն գաշընմագղար վէ միւզիկի էրկէնլիլէրը վէ ֆէնասրը տէմտէն հասրլ օլան գան էրպանդարը, ելհասրլ եմրազը էֆրենճլիէտէն մուատա ուսմամ տերի խասթալրզգարը իչինն տեվսի հագգէի օլտուղը, վէ ազ վագթտա եմրազը մէզքիւրէնին էն մուանինիտ վէ միւզ-մինլերինի պիլէ քեամիլէն տէրի իթտիրի՝ տերզպպսի հաղիգէնին թէէրթիսլէրէրի իլէ իսպաթ օլունմըշ, վէ Մէզքիւրը թրպպկիէտէն տախի պիլմեսյէնէ, թէքքսինտէ վիճուտը ինսանա մուհիպալը մագարրաթ հիչ պիր էճզա պուլընմամտարզընը մուատատրգ բուխասթամէսի եէսիմ վէրիվմիշ տիր։

Մահսուր ֆիրուխթը Պապը Ալի ճատտէսինտէ Ա.ՃԷՄ սէֆարէթխանէսի գուրպինտ ֆէ-լիքս Թէրճիման էճզախանէսի, վէ սեբօսը Պաղչէ-Գարուրընտա Գասապեան Գ.Ֆ.ին էճզա մանգազասրնտա վէ Գալաթատա Վ.զվատա գարշըսընտա Մ. Լէֆթարինին էճզախանէտի իլէ սաիր էճզախանէլէրտտ սահիրլրը։ Հապլարը գուրթուսը 20 վէ մերհէմին գաղանզը 10 դշ։

Իբրահիմ Մուխտար

Գրբմրզը ուրէքքէպլէ իմշա վէ մեօրը զաթիմի համիլ օլմայան գուրթու վէ գավա-նօզլարը սահթէ օլտուղը իլան օլունը։

Ա. ԹՈՒՔԷՆԹԷՍ

ՀԱՐԻԳ ԳԱՐԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ
1837ՏԷ ԹԷԷՍԻՍ

Սէրմայէ	4,000,000
Գանթրաթ ը Բրիմ	4,000,000
Սենէվի Բէրիմ	600,000
Շիմտիյէ գատար թէէսիյէ իթմէլ թազվիճաթ	39,000,000

Բարիզին եմլաը իւզէրինէ իգրաղ իտէն Գրէսի Ֆոնսիէ տը Ֆրանս պանգասընը էմ. լաքլարընին սիկուրթասընը տէրէօհատ իտէն սայիֆ իւլ պէյան գումրանեանրն՝ պիր սէնէյի մուսթեճմալուզ Մէմնուրը մահրուսատ տախի հարիդէ գարը մուամէլէ իճրա իտէ-կէլմէսատ օյան մուտերիյէթը ուճմամյէսինին տահա պիր հիւսնի թարդիլէ ճէրէյանը մուա-մէլէսի իչիւն պու քերրէ Մ. Շեհիրլեան իշթիրաք էյլէմիշ տիր։ Պատճան մէզքիւր իտ-տարէտտ զատէր էհվէն ֆիյաթ վէ շէրսիթը մուհեմիլ իլէ խանէ վէ մօպիլեա վէ եշան սաիրէի թիւճճարիյէ սիկուրթա իտուպ, ասհսպզ մէսպիրէնին տօրրուտան տօրրուչա միւ-բաճաաթլարընտա հասրլ օյանագ բրիմտէն եիւգատ 3 թէրք իտեճէկի վէ գազա վու-գունտտ տերգագպ թազվին իտեճէկինի թէեսհհիւտ իտեր։

Միւտրիյէթը ուսմամիյէ Գալաթասա իպնիրլի օղլու խանընտրը Նօ. 10
Սթամպօլտա շիւպէսի՝ Էպիզ-Զապիթիէ գուրպինտ Ն. 50 սատաաֆ Մարտիկ Էսպրեան
Ամինատա Ա. Բանա վէ Ն. Գուրիս
Իսքէնտերիյէտէ՝ Ս. Բ. Իզմիրիսա։

ԲՕԼ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

ԵՒՐՈՊԷԻ ԳԱԼՏՐՐՕՄՏԱ 80 ՆՈՒՄԷՐՕՏԱ

ԱՌՕՋԻ ՎԻ ՃԷՐՐԱՀԼԷԶԱ ՄԻԻԹԻԱ